Poštnina plačana v gotovini.
Leto XVI., št. 293

Ljubljana, sreda 18. decembra 1935

Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492, Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455. Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190. Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Beseda o odgovornosti

Nedeljski »Slovenec« je objavil, kakor zadnji čas to vse bolj pogosto dela, tolažilen in pomirjevalen uvodnik. Recept za to vrsto člankov je star. Članki so napisani v obliki polemik. Ker se proti našim trditvam in ugotovitvam da težko polemizirati, si gospodje navadno nekaj izmislijo, kar mi nikdar rekli nismo. Nato poiščejo »vzglede« iz dobrih starih časov, ugotovijo, da so jugoslovenski nacionalni ljudje 20 let vladali Jugoslavijo in pribijejo, da so vseh slabih zakonov, gospodarskih in socialnih nevšečnosti ,neizravnoteženih interesov in političnih zmed krivi jugoslovenski politiki, ki so »stalno« držali moč v svojih rokah. Za zaključek se potem napiše, da je epohalni uspeh današnjega časa v dejstvu, da so nositelji jugoslovenske ideje potisnjeni v stran. Vse, kar si ljudje želijo, bo pa prišlo. Treba samo počakati.

Po tem receptu je torej napisan tudi nedeljski tolažilni »Slovenčev« uvodnik, originalen le po zaključnem poduku, ki ga daje nacionalnim politikom o pravem pomenu enakopravnosti. Tam je namreč reproducirano natančno to, kar je »Jutro« v polemiki proti programu JRZ voditeljem nove stranke predočevalo in kar pohorska deklaracija z vso jasnostjo in odločnostjo poudarja, da namreč jugoslovenstvo ne znači samo individualne enakopravnosti državljanov pred zakonom in enakopravnosti slovenskega, hrvatskega in srbskega imena, vere in črkopisa, temveč ravnopravnosti kulturni, gospodarskih in socialnih interesov vseh pokrajin države in vseh delov jugoslovenske nacije.

Kar se tiče državne oblasti, ki je bila po »Slovenčevem« zatrjevanju v najvažnejših trenutkih v rokah ljudi iz one grupe, na katero »Slovenec« stalno cilja, pa morda zadostuje naslednja konstatacija: Usodepoln obrat v naši novejši politični zgodovini znači tako zvani blejski pakt, predhodnik današnje JRZ, ki ga je sklenil l. 1927. tedanji ministrski predsednik Vukičević z voditelji SLS za volitve in kot trajno osnovo sodelovanja srbskih radikalov in slovenskih klerikalcev. Na podlagi tega pakta je vstopila SLS v Vukičevićevo vlado. Politike blejskega pakta je v l. 1928. dovedla do viška notranjepolitične napetosti.

Predstavniki jugoslovenskih nacionalnih elementov iz Slovenije niso sodelovali v nobeni vladi od blejskega pakta pa vse do zopetne uvedbe ustavnega stanja v septembru 1931.

V dobo po volitvah 1927. padajo politične, gospodarske in kulturne odločitve, katerih posledice se odražajo v današnji občni mizeriji. Osnova vseh poznejših davčnih pritožb je novi davčni zakon iz leta 1928., sprejet od takratne vladine večine v najostrejši borbi s predstavniki napredne in narodne fronte iz Slovenije. Naši narodno-gospodarski krogi pripisujejo izvor denarne imobilizacije usodepolnemu ukrepu Narodne banke o redukciji kreditov dne 15. avgusta 1931. Redukcija državnih nabav iz naših rudnikov je bila v nepopravljivem obsegu izvršena v proračunskem letu 1929/30. Za časa JNS se je, kakor znano, posrečilo to redukcijo nekoliko popraviti in čuvati nato kontingent vsaj v tej skromni višini, dokler ni letos avgusta meseca prišel ponovni udarec. Težak udarec, ki je zadel zlasti našega kmeta z novimi bremeni za šolo, ki jih je do tedaj večinoma nosila država, je osnovan na odredbah zakona o osnovnih šolah iz leta 1930. Ravno tako je bil pred septembrom 1931, torej preden je vstopil v vlado dr. Kramer, uveden žitni režim, ki je vzbudil v širokih konsumentskih krogih, zlasti pa med Slovenci pri kmetu in delavcu, uradniku in trgovcu občutek neupravičene obremenitve. Ko so potem prišli na vlado pristaši JNS, se je dr. Kramerju posrečilo izvesti likvidacijo žitnega režima. Na polju našega šolstva je redukcijska politika prvič opasno zamahnila in stvorila težek precedenčni primer, ko je l. 1930. bila dekretirana redukcija višje gimnazije v Murski Soboti. Doba Vukičevićevega režima in ona neposredno pred njo je doba najostrejšega centralizma. Ko sta bila v vladi dr. Kulovec in dr. Gosar je bila pred vsem odnešena vsa odločilna finančna kompetenca iz Ljubljane v Beograd. V finančnem zakonu za l. 1927/28. je bila odobritev proračunov naših velikih občin prenešena iz kompetence finančne delegacije na ministrstvo financ. Z uredbo tedanje vlade je bila ukinjena zakonita finančna samostojnost tedanjih oblastnih samouprav, oblastni proračun postavljen pod cenzuro svobodne ocene finančnega ministrstva, šef oblastne finančne uprave podrejen temu ministrstvu. Končno je bila suspendirana takratna samostojnost sreskih samouprav. Takrat je bil tudi zakonito uvedeni demokratični proporčni princip v oblastnih samoupravah razveljavljen in je bila onemogočena vsaka opozicijska kontrola z izključitvijo manjšine iz oblastnih odborov.

V luči teh dejstev je »Slovenčevo« natolcevanje s centralizmom jugoslovenskih nacionalnih politikov najmanj deplasirano. V bodoče bodo morali gospodje, ki se delajo za Katone, namesto pavšalnih obdolžitev, ki padajo nazadnje le na nje same nazaj, pač prihajati z dejstvi. In takrat se bomo pomenkovali naprej in bomo morda prišli še do nekaterih zanimivih ugotovitev.

Zaupnica Lavalu na poti v Ženevo

Laval je včeraj v poslanski zbornici z vso energijo branil svoje mirovne predloge in dobil s 304 glasovi proti 252 zaupnico

Pariz, 17. decembra w. Ministrski predsednik in zunanji minister Pierre Laval je imel davi v poslanski zbornici pred nabito polno dvorano svoj z največjo napetostjo pričakovani ekspoze o stališču Francije do italijansko-abesinskega spora ter o pariških mirovnih predlogih. Seja je bila mestoma zelo burna. **Laval, ki se je zvečer že odpeljal v Ženevo, je energično branil mirovne pogoje, ki jih je izdelal skupno s Hoarejem in med viharnimi protesti levice in večine radikalov postavil končno tudi vprašanje zaupnice, ki mu jo je zbornica izrekla s 304 glasovi proti 252.**

Francija in Anglija šli do skrajnosti

Ob grobni tišini je Laval izjavil:

Francoska in angleška vlada sta šli s temi predlogi do skrajne meje možnosti. Predloge so naši diplomatski zastopniki sporočili v Rim in Addis Abebo in nekoliko pozneje tudi vladam ostalih držav. članic Društva narodov. Bili smo docela upravičeni, da smo tako postopali. Poudarjam, da se nahajamo v trenutku, ko se pričakujejo še ostrejši ukrepi. **Govorim tukaj v imenu države, ki je navajena izpolnjevati svoje obveznosti in ki bi se mogla na podlagi v čl. 16 t. 3. določenih obveznosti zapleсti v vojno.** V teh okoliščinah boste razumeli, da sem dobro premislil obseg in značaj tega rizika. (Dve tretjini poslancev ploskata.) **Tretjič, da smo v svojim mirovnim načrtom ponudili napadalcu premijo. Na to odgovarjam: Pariški načrt nikakor ni neelastičen in neizpremenljiv. Mi smo enostavno izvršili misijo, ki nam jo je poverilo Društvo narodov, odločitev o vsem drugem je sedaj v Društvu narodov samem.** V ostalem je treba pariški načrt od 8. decembra primerjati s predlogi odbora petih, da se vidi, da so enaka načela vodila oba načrta. Hotel bi opozicijo, ki neprestano kritizira mojo politiko, javno vprašati, kaj bi z ozirom na abesinski konflikt storila na mojem mestu in kaj bi še danes storila na tem mestu. (Medklici na desnici: Vojno! Ta medklic je izzval pri socialistih in delu radikalov tak vihar, da Laval nekaj časa ni mogel nadaljevati svojega govora.)

Na programu so bile samo gospodarske sankcije

Šele ko je predsednik vzpostavil mir, je Laval nadaljeval: Ali hočete v resnici do konca in brezpogojno uporabiti člen 16. statutov o DN? Ali se hočete v resnici odstraniti od ženevske odločitve, ki je vedno računala samo s sankcijami gospodarskega značaja? Nisem slišal še nobenega delegata nobene države, ki bi hotel iti preko gospodarskih sankcij. Pakt o DN se je v tem konfliktu docela uporabljal. Da omejim riziko razširjenja konflikta, sem stavil predloge, ki bi mogli dovesti do mirne častne in pravične ureditve konflikta, ako bi bili sprejeti. Vse kar govorim in kar delam, govorim in delam samo v interesu mira. Od svetovne vojne je več držav izpremenilo svoj notranji režim. Mi smo očuvali svoj režim in svoje ustanove. Toda vsak je sam svoj gospodar v svoji hiši, vsak narod je gospodar svoje usode. Močan in miroljubni narod se more v vsem in z vsakim sporazumeti glede obrambe miru. V tem duhu sem v začetku leta odpotoval v Rim, kasneje pa tudi v Moskvo. Nočem, da bi se razprava o tem vznemirljivem problemu, ki bo na dnevnem redu v Ženevi, falzificirala z notranje-političnimi ali svetovno-nazornimi momenti. (Dolgotrajno odobravanje na desnici in v centrumu, ugovori pri skrajni levici in pri radikalih).

Opozicija zahteva debato v petek

Po Lavalovem govoru je Leon Blum protestiral proti temu, da bi politika ministrskega predsednika pomenila mir ter predlagal, naj se takoj prične debata o razširjenju sankcij.

Socialist Fontanie je kritikoval dogovor z dne 8. decembra, socialist Moute pa je naglašal, da bi bila po njegovi sodbi prepoved izvoza petroleja najprimernejše sredstvo za naglo končanje vojne.

Predsednik Laval je nato izjavil, da v imenu vlade pristane na debato o tem vprašanju, vendar želi, da se o njem izrečejo tudi zastopniki vseh skupin. Obenem je **predlagal odgoditev debate do 27. decembra z besedami: Evo še ena priložnost za parlament, da se izreče o naši politiki in da nas odstrani z oblasti, če to želi.**

Socialistični voditelj Leon Blum je nato izjavil, da ni mogoče sprejeti argumentov predsednika vlade, da bi vsako oviranje njegove sedanje politike pomenilo vojno nevarnost. Nikakor ne gre postavljati alternative: kompromis ali vojna! Zahteva, da se prične zunanjepolitična debata že 20. decembra.

Laval pa 27. decembra

Na popoldanski seji so bili navzočni predsednik vlade Laval, Herriot, Pietri, William, Bertrand, Mandel in Louis Rollin. Na glasovanje je prišel predlog o določitvi datuma za razpravo o zunanjepolitičnih interpelacijah. Predsednik vlade Laval je postavil tudi formalno svoj že napovedani predlog, da naj pridejo te interpelacije na dnevni red 27. decembra.

Leon Blum: »Čez deset dni bo v Ženevi že vse končano. Zato zahtevam, da pridejo moja interpelacija in druge interpelacije, ki bodo v zvezi z njo, na dnevni red 20. decembra.« Voditelju socialistov se je pridružil tudi radikalni socialist Pierre Cot, ki je izjavil, da je v splošnem interesu, da se čim prej vrši debata o teh interpelacijah.

Vlada postavlja vprašanje zaupnice

Predsednik vlade Laval je odšel še enkrat na govorniško tribuno ter izjavil: »Dopoldne sem prečital izjavo, v kateri sem poprej dobro pretehtal in premislil vsako besedo. **Ne pristanem, da bi šel v Ženevo v poniževalnih okoliščinah, kakor bi želel g. Blum. Ker me kliče dolžnost na najvišje mednarodno zborovanje, ne bi bil vreden svojega poslanstva, če bi pristal na to, da odidem prej, preden bi zastopniki naše države jasno povedali, kaj mislijo. Pariški načrt ni samo francoska zadeva, temveč rezultat posvetovanj z angleškim zunanjim ministrom. Postavljam glede datuma, ki sem ga predlagal za zunanjepolitične interpelacije, vprašanje zaupnice. Če mi danes izkažete zaupanje, se ne bom ognil nikake javne debate. V tej debati se boste mogli prepričati, da sem imel eno samo skrb: da branim korist svoje države in splošen mir.«**

Glasovanje

Nato je zbornica z dviganjem rok sprejela konec debate in se je pričelo glasovanje. Lavalov predlog, da naj se interpelacijska debata o zunanji politiki odgodi do 27. decembra, je bil sprejet s 304 glasovi proti 252. Proti vladi je glasovala celokupna levica in večina radikalov.

Abesinska zaseda na ogadenski fronti

Na ogadenski fronti so Abesinci močen italijanski oddelek speljali v zasedo in ga uničili

London, 17. decembra. AA. Ker vse kaže, da bodo pogajanja za mirno likvidacijo italijansko—abesinskega spora, če jih celo ne bodo prekinili in opustili, trajala zelo dolgo, je v Abesiniji ponovno oživela vojna. Na severni fronti se na obeh straneh omejujejo na spopade sprednjih straž in izvidniških oddelkov, v Ogadenu pa se Grazianijeva vojska, ki je bila med tem ojačena, pripravlja za novo ofenzivo. 15 letal je včeraj bombardiralo abesinska vojaška taborišča severozapadno od Dola. Skušala so izslediti taborišče rasa Deste, ki se nahaja v bližini Negelija, pa jim to ni uspelo. Vojska rasa Deste prodira proti Dolu zelo počasi. Italijanska letala so ji prizadela mnogo škode, kakor kažejo italijanski fotografski posnetki po bombardiranju. Proti letalom so se Abesinci sicer branili s protiletalskimi topovi, strojnicami in drugim orožjem, imeli pa so le malo uspeha.

Italijanski komunike priznava uspeh Abesincev

Rim, 17. decembra. AA. Ministrstvo za tisk in propagando je objavilo naslednji komunike št. 73:

Veliki sovražni oddelki, približno 3.000 mož, so napadli naše čete pri Timiketu na južni froti. Naše čete so se sijajno branile, nato pa so se nekoliko umaknile proti Demoginu. Istočasno so drugi oddelki abesinskih čet prekoračili reko v pokrajini Ciri. Tudi tu je prišlo do bojev, ki so se jih na naši strani udeležili tudi tanki in letala. Na naši strani so padli štirje častniki in devet vojakov, trije častniki so ranjeni. Ranjenih je tudi nekaj desetin vojakov. Izgube sovražnika niso znane.

Uničena italijanska vojaška kolona

Pariz, 17. decembra. o. Agencija Radio poroča iz Addis Abebe, da **so Abesinci na južni fronti zopet dosegli velik uspeh, ker so porazili močne oddelke armade generala Grazianija ter že v kali preprečili ofenzivo, ki jo je nameraval izvesti, preden bi prišlo do mirovnih pogajanj.** Abesinci so bili poučeni o italijanskih namerah in so že iz dejstva, da je maršal Badoglio pošiljal na južno fronto močne rezerve, sklepali, da bodo Italijani poizkušali tu kako večjo akcijo. Zato so tudi vrgli vse svoje razpoložljive rezerve na južno fronto in se pripravili na novo italijansko ofenzivo.

Po nedeljskih izvidniških poletih in včerajšnjem letalskem bombardiranju južno od Sasabane so Italijani včeraj res prešli v ofenzivo. Abesinci so v okolici Sasabane zgradili močno utrjene postojanke. **Turški general Velib paša, ki je poveljnik v tem odseku južne fronte, je iz previdnosti izdal strog nalog, naj Abesinci nikjer ne reagirajo na italijanske letalske napade, da ne bi izdali svojih postojank in svoje številčne moči. Abesinske čete naj se omeje zgolj na odbijanje napadov italijanske pehote.** Ta načrt turškega generala se je dobro obnesel. Italijanski letalci so na svojih izvidniških poletih sicer ugotovili, kje so abesinske postojanke, nikjer pa niso mogli ugotoviti številčnega stanja abesinskih čet.

Po včerajšnjem bombardiranju so Italijani najprej poslali v boj oddelke tankov, ki so brez odpora prešli preko abesinskih postojank, ki so jih letalske bombe močno poškodovale. Misleč, da so se Abesinci že pred letalskim napadom umaknili, so italijanske čete brezskrbno prodirale za tanki, v bližini Negelija pa so se nenadno pojavili močni abesinski oddelki, ki so napadli Italijane od vseh strani. Italijanske čete so bile obkoljene in vnela se je borba za življenje in smrt. Abesinci so zaplenili vse tanke, večje število oklopnih avtomobilov ter veliko množino strojnic, pušk in municije. Italijane so skoro do zadnjega pobili. Le par sto mož italijanskih čet, domačinov iz Somalije, ki so takoj po napadu Abesincev prešli na abesinsko stran, je ostalo pri življenju.

13 oklopnih avtov in eno bombno letalo plen Abesincev

Addis Abeba, 17. decembra. o. Tuji novinarji poročajo svojim listom, da je general Graziani potem, ko mu je maršal Badoglio poslal na pomoč celo divizijo, skušal včeraj pričeti novo ofenzivo. Napadel je abesinske postojanke okrog Negelija, kjer pa je naletel na hud abesinski odpor. Abesinci so po krvavi borbi, v kateri so imeli Italijani velikanske izgube, vrgli Italijane daleč nazaj. *Pri tem so Abesinci sestrelili tudi veliko italijansko bombno letalo ter zajeli 13 oklopnih avtomobilov.*

Boji ob reki Takaze

Asmara, 17. decembra. g. Ob reki Takaze je prišlo med abesinskimi četami in italijanskimi predstražami do streljanja, ki se je razvilo v borbo, ki še traja. Na obeh straneh je dosedaj več mrtvih in ranjenih.

Danes se sestane veliki fašistični svet

Rim, 17. decembra. g. Jutri ob 22. se bo sestal v vladni palači vrhovni fašistični svet, da prouči sedanji mednarodni položaj. Seji pripisujejo v političnih krogih največjo važnost za nadaljnji razvoj dogodkov v Afriki in Evropi. Prisostvovala ji bosta tudi italijanski poslanik v Londonu Grandi, ki je bil pozvan v Rim, ter minister za tisk in propagando grof Ciano, ki se je že vrnil iz Afrike.

Napetost v Pragi

Silno zanimanje za predsedniške volitve — Neznano stališče agrarcev in henleinovcev — Beneš bo najbrž izvoljen šele v ožjih volitvah

Praga, 17. decembra. k. Situacija z ozirom na jutrišnje volitve novega prezidenta republike še tudi nocoj ni razčiščena. Res so danes zasedali poslanski in senatorski klubi vseh strank ter sklepali, kako bodo jutri volili, vendar pa se vsi ti sklepi čuvajo v strogi tajnosti. Le obe socialno demokratski stranki, češka in nemška, češka in nemška klerikalna stranka ter seveda čsl. narodni socialisti so že objavili, da bodo glasovali za dr. Beneša. Za njegovega protikandidata dr. Nemca so se izrekli do sedaj samo pristaši skupine Kramař-Stříbrny.

Glede vseh ostalih strank je javnost, ki se za razvoj situacije silno zanima, navezana le na ugibanja. O komunistih se ve, da bodo glasovali za dr. Beneša, ali pa bodo oddali prazne listke. Popolna nejasnost vlada glede ukrepov najjačje češkoslovaške stranke, republikanskih agrarcev. Nocoj so se raznesle vesti, da so oficielno sklenili glasovati za dr. Nemca, vendar pa te vesti niso bile potrjene in jim v javnosti tudi ne verujejo. Smatrajo pa za mogoče, da se bodo agrarni poslanci in senatorji pri volitvi cepili in da bodo nekateri glasovali za dr. Beneša, drugi pa za dr. Nemca.

Ravno tako so v javnosti skeptično sprejeli vest, da bo Henleinova Sudetsko-nemška stranka korporativno glasovala za dr. Beneša. Ako bi bilo to res in bi agrarci ne šli strnjeno za dr. Nemca, bi bil dr. Beneš izvoljen že pri prvih volitvah. Vendar pa se zdi neverjetno, da bi ekstremna nemška grupa oddala svoje glasove dr. Benešu. Vsekakor bo njeno stališče znano šele tik pred volitvami.

Nejasno je končno tudi stališče Hlinkove slovaške ljudske stranke. Zdi se izključeno, da bi glasovala za dr. Nemca, najbrž pa vsaj pri prvih volitvah tudi dr. Benešu ne bo dala svojih glasov. Ako pa bi se pokazalo, kar se smatra za izključeno, da bi bila izvolitev dr. Beneša v opasnosti, bodo Hlinkovci strnjeno glasovali zanj.

Zanimanje za jutrišnje volitve je ogromno. Računa se, da bodo skupni seji parlamenta in senata prisostvovali prav vsi člani razen šestih ali sedmih, ki so bolni. Beneševa izvolitev se smatra za zagotovljeno, vendar pa najbrž šele pri ožjih volitvah.

Neguš za pravičen mir

Abesinski cesar še vedno za miroljubno ureditev spora z Italijo, odklanja pa mir, ki bi pomenil nagraditev napadalca

Desie, 17. decembra. d. Cesar Haile Selasie je po daljšem posvetovanju s svojimi vojaškimi in diplomatskimi svetovalci podal o pariških mirovnih predlogih naslednjo izjavo:

Ugotavljam slovesno in odločno, kakor zahteva današnji položaj, da se prav nič ni izpremenila naša pripravljenost, pospeševati vsakršno miroljubno urejevanje spora z Italijo; toda sprejetje angleško-francoskih predlogov, čeprav bi bilo samo načelno, bi ne pomenilo zgolj strahopetnosti napram našemu lastnemu narodu, temveč tudi izdajstvo nad Društvom narodov in vsemi državami, ki so doslej zaupale v sistem kolektivne varnosti. Ti predlogi pomenijo negacijo in opustitev načel, na katerih temelji Društvo narodov, za Abesinijo pa bi pomenili slovesen pristanek na amputacijo njenega ozemlja ter ukinitev neodvisnosti v prid napadalcu. Sprejem teh predlogov bi obenem vseboval prepoved lastnemu prebivalstvu, da koristno in svobodno sodeluje pri gospodarski obnovi v približno tretjini svoje dežele, ki naj bi bila prepuščena sovražniku Abesinije, ki jo že v drugič poizkuša osvojiti. Likvidacija spora na podlagi teh predlogov bi pomenila nagrado za napad in kršitev mednarodnih obveznosti. Gre za življenjske interese Etiopije, kar se mora upoštevati pred vsem drugim. Ko prihajamo do tega sklepa, mislimo tudi na varnost drugih malih in slabotnih držav, ki postaja dvomljiva, če dobiva sila, ki je bila že obsojena kot napadalka, take koncesije na račun dežele, ki je postala žrtev napada.

Cesarjev odhod na fronto

London, 17. decembra. o. Po vesteh iz Addis Abebe je abesinski cesar skupno z ameriškim svetovalcem Colsonom izdelal obširen odgovor na pariške predloge in ga poslal tajništvu Društva narodov. Cesar je nato krenil na severno fronto, da inspicira čete, ker je prepričan, da sedaj ne more biti niti govora o sklenitvi miru in da so potrebni ukrepi za novo in morda odločilno vojaško akcijo.

Zahteve konference afriških narodov

Kapstadt, 17. decembra. d. Na konferenci afriških narodov v Bloenfontainu je bila sprejeta resolucija, ki najostreje obsoja italijanski napad na Abesinijo. Resolucija poziva afriške narode, naj store vse za podpiranje Abesinije v njenem boju, ter poziva Društvo narodov, naj uporabi vse sankcije in osnuje v danih okoliščinah tudi vojaški blok proti Italiji.

Italijanske kupčije v Grčiji

Pariz, 17. decembra. AA. Iz Aten poročajo, da dobiva Italija mnogo živil iz Grčije, in sicer kljub sankcijam. Mnogoštevilne italijanske ladje pristajajo na zapadni meji Grčije ter nalagajo tam živino in sveže ribe za prehrano svoje vojske v Afriki.

Politična situacija

Živahna posvetovanja voditeljev JRZ — Parlament se sestane v januarju — Trgovski zakon

Beograd, 17. decembra. p. V krogu voditeljev JRZ je bilo opažati tudi danes zelo živahno gibanje. Vršila se je cela vrsta konferenc, o katerih pravi nocojšnja »Pravda«, da so se nanašale na organizacijo JRZ in na namero, da se začne živahnejša propagandna akcija med prebivalstvom.

Danes dopoldne je posetil Aco Stanojevića, ki se še vedno mudi v Beogradu, minister za telesno vzgojo naroda Mirko Komnenović. Njun sestanek je trajal zelo dolgo. Opoldne je Aca Stanojević sprejel ministra Bobića, nato pa je nanega prvaka staroradikalskega glavnega odbora Mišo Trifunovića. Aca Stanojević sam pa je bil okrog 11. ure pri notranjem ministru dr. Korošču. Tudi popoldne so se konference nadaljevale.

Delo v parlamentu se bo, kakor sodi nocojšnja »Pravda«, pričelo šele sredi januarja. Zato pa bo takrat tem bolj intenzivno, tako da bo proračun vsekakor pravočasno sprejet. Danes je zasedal skupščinski odbor, ki proučuje načrt novega trgovinskega zakona. Sprejel je prvo poglavje zakona, ki se nanaša na trgovce in trgovsko osobje, ter obsega 103 paragrafe. Odbor je prešel takoj na proučevanje drugega poglavja, ki obsega določila o trgovskih družbah.

Sprejemi pri knezu namestniku

Beograd, 17 decembra. p. Nj. Vis. knez namestnik Pavle je sprejel danes dopoldne v avdijenco prometnega ministra dr. Mehmeda Spaho. Opoldne pa sta bila povabljena na dvor predsednik Narodne skupščine Stevan Čirić in njegova soproga, ki ju je Nj. Vis. knez namestnik pridržal na kosilu.

Nov naskok na bolniško zavarovanje nameščencev

S seje ravnateljstva SUZORa v Zagrebu — Zagrebška centrala obnavlja lanski poskus okrnitve nameščenskih bolniških blagajn

Zagreb, dne 17. decembra. r. Včeraj in danes se je vršila seja ravnateljstva Osrednjega zavoda za zavarovanje delavcev. Iz dravske banovine so bili prisotni gg. Josip Adamič, tovarnar iz Domžal, France Svetek iz Celja in dr. Janko Köstl iz Ljubljane. Na dnevnem redu je bila cela vrsta vprašanj, važnih za delavsko in nameščensko zavarovanje. Odobren je bil proračun upravnih stroškov Osrednjega urada za l. 1936. v skupnem znesku 9.630.630 Din. Novi proračun je povečan za 156.388 Din. Odobreni so bil tudi proračuni upravnih stroškov vseh podrejenih organov.

Uprava Osrednjega urada je predložila zvišanje bolezenskih prispevkov za Bolniško blagajno TBPD v Ljubljani od 36% na 42%. Na predlog dr. Köstla je bil ta predlog uprave odklonjen z večino glasov. Ravnateljstvo bi moralo razpravljati tudi o prošnjah raznih občin in drugih ustanov za podelitev dolgoročnih hipotekarnih posojil. Teh prošenj je že 74, vsota zaprošenih posojil pa znaša okrog 206 milijonov dinarjev. Proti glasovom iz Slovenije je bila sklenjena odgoditev razprave o teh posojilih.

Ravnateljstvu je bil ponovno predložen načrt amandmana, ki predvideva reorganizacijo društvenih blagajn za bolniško zavarovanje privatnih nameščencev. Tudi ta načrt sloni v glavnem na načelih, zoper katera so odločno nastopile lansko leto vse bolniške blagajne privatnih nameščencev in nameščenske strokovne organizacije. Tudi to pot je dr. Köstl odklonil predloženo reformo kot škodljivo za interese privatnega nameščenstva. Predloženi načrt amandmana je bil kljub temu sprejet z večino glasov.

Ravnateljstvo se je bavilo končno s personalnimi vprašanji. Odklonjen je bil predlog o znižanju službenih prejemkov uradništva v delavskem zavarovanju. Na novo službeno mesto pomočnika generalnega direktorja Osrednjega urada je bil izvoljen g. direktor Radovan Matjašič, naš rojak in priznani strokovnjak socialnega zavarovanja.

Italijanska demarša v Parizu in Londonu

Mussolini zahteva pojasnila o mirovnih predlogih — Prvi ugovori italijanske vlade proti Hoare-Lavalovemu načrtu

Rim, 17. decembra. o. **Po nalogu italijanske vlade sta italijanska poslanika v Parizu in Londonu snoči izvršila demarše pri francoski in angleški vladi ter zahtevala v zvezi s pariškimi predlogi razna dopolnilna pojasnila, in obenem sporočila tudi že prve ugovore italijanske vlade proti posameznim točkam pariških predlogov.** V zvezi s tem naglašajo v tukajšnjih oficioznih krogih, da italijanska vlada ne more prej odgovoriti na pariške predloge, dokler nima vseh zahtevanih pojasnil, od katerih je v veliki meri odvisno končno stališče italijanske vlade. Italijanska vlada je smatrala ta korak tudi za neobhodno potreben, da bi bili francoska in angleška vlada že v naprej obveščeni o osnovnem stališču italijanske vlade za primer, da bi Društvo narodov na delalo težave in da bi priznalo pariške predloge za osnovo mirovnih pogajanj.

Današnji »Giornale d'Italia« objavlja v zvezi s to demaršo daljši članek svojega direktorja Virginija Gayde, ki apelira na francosko in angleško vlado, naj čim prej odgovorita na postavljena vprašanja, da bi se mogla tudi italijanska vlada končnoveljavno opredeliti. **Docela jasno je, poudarja Gayda med drugim, da je pariški načrt nepopoln in nezadosten, v nekaterih točkah celo nesprejemljiv in za Italijo škodljiv.** Tako določa pariški načrt med drugim, da bi italijansko kolonizacijsko področje na jugu Abesinije ostalo še nadalje pod oblasjo abesinskega cesarja. **Na tak predlog italijanska vlada nikakor ne more pristati, ker ima z Abesinijo že 150 letne izkušnje in dobro poznanjene metode. Abesinija doslej še nikoli ni izpolnjevala svojih mednarodnih obveznosti in je neprestano kršila sklenjene dogovore.**

Pariški načrt tudi nič ne govori o zvezi med Eritrejo in Somalijo. Potemtakem bi se morala Italija o tem šele pogajati z Abesinijo, ker je trdno odločena, da vzpostavi zvezo med obema svojima kolonijama in to ne samo v teritorialnem, marveč tudi v prometnem pogledu. Italija hoče zgraditi iz Eritreje preko abesinskega ozemlja v Somalijo svojo lastno železnico in lastno avtomobilsko pot.

Italija končno odločno odklanja predlog, da bi dovolila Abesiniji izhod na morje in ji celo odstopila svojo luko Asab. Ta predlog je za Italijo popolnoma nesprejemljiv, ker bi Abesinija postala s tem pomorska država in bi lahko nemoteno uvažala orožje in vršila nedovoljno trgovino s sužnji.

Italijanski listi obenem soglasno poudarjajo, da Italija ne more pristati na mirovna pogajanja, preden ji ne zajamčijo, da bo dobila v trajno posest vse ozemlje, ki ga je doslej zasedla italijanska vojska. Zato tudi ne more biti govora o tem, da bi Italija vrnila Abesiniji Aksum.

Rojstni dan Velikega kralja

Beograd, 17. decembra. AA. Danes na rojstni dan blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja se je vršila služba božja v dvornem hramu na Dedinju. Službi božji so prisostvovali Nj. Vel. kralj Peter, kraljica Marija, kraljevič Tomislav in Andrej, knez namestnik Pavle in knjeginja Olga, knez Nikolaj ter člani civilnega in vojaškega doma.

Za ukinjenje monopola šolskih knjig

Beograd, 17. decembra. o. Danes je prispela semkaj iz dravske, savske in primorske banovine večja deputacija zastopnikov srednješolskih profesorjev, tiskarn, knjigarnarjev ter društev Šola in dom. Deputacija je na merodajnih mestih izvršila obširno spomenico glede monopolizacije učnih knjig za srednje in osnovne šole. Spomenica zahteva preklic monopola za šolske knjige in zvezke in izdajo novega zakona o šolskih knjigah, ki naj vpošteva posebne prilike v posameznih banovinah.

Konferenca o živinoreji

Beograd, 17 decembra. p. V kmetijskem ministrstvu se je pričela danes konferenca o problemih, ki se nanašajo na pospeševanje živinoreje. Na konferenco so prišli zastopniki banskih uprav, živinorejski strokovnjaki, zastopniki ministrstva za kmetijstvo in delegati ustanov za pospeševanje živinoreje iz vse države.

Poslanik dr. Grisogono v Zagrebu

Zagreb, 17. decembra. o. Semkaj je prispel naš novoimenovani poslanik v Varšavi dr. Prvislav Grisogono. V Zagrebu ostane par dni, nakar odpotuje v Beograd, odkoder bo potoval na svoje novo službeno mesto.

Iz tehnične službe

Beograd 17 decembra. o Napredovali so tehnični pristavi Vladimir Knez pri sreskem načelstvu v Mariboru, Anton Komel v Celju, Vladimir Petrov v Novem mestu in Emil Navinšek pri sreskem načelstvu v Ljubljani **za eno položajno skupino.**

Beležke

Ofenziva dr. Mačka proti komunizmu

Pri Sv. Ivanu Zelini se je vršil v nedeljo velik shod pristašev dr. Mačka. Glavni govornik dr. Ivan Pernar je v svojem govoru med drugim zelo ostro nastopil proti komunistom, ki so se baje zatekli v vrste pristašev dr. Mačka, kjer sistematično sejejo nezadovoljstvo proti vodstvu, češ da je premalo odločno. Po besedah dr. Pernarja se morajo hrvatski kmetje paziti pred komunizmom, ki ruši zasebno imovino, tepta svetost zakona, zanikuje domovino ter prepoveduje internacionalizem. Kmetje ne morejo pri nas ničesar doseči s komunizmom, ki bi samo še pomnožil število pokvarjene gospode ter nemilo streljal kmete, kakor smo to videli v Rusiji. Pri nas se zadnje čase mnogo prišepetava in govoriči med ljudmi, da so nam potrebni novi ljudje in novi programi. Vse to je v bistvu samo več ali manj spretno skrit komunizem. Nas ti novi programi ne smejo in ne morejo zanimati, ker vidimo pred seboj samo en cilj: rešitev hrvatskega vprašanja.«

V sličnem smislu je govoril v Splitu tudi osebni tajnik dr. Mačka, profesor Jelašić ki je najprej poveličeval slogo vsega hrvatskega naroda, nato pa je med drugim rekel: »V hrvatskih vaseh se pojavljajo poskusi, zanesti med narod ideologije, ki so mu po vsebini in ciljih povsem tuje. Hrvati imajo danes svoj ideal, ki je izoblikovan v ideologiji hrvatskega kmetskega pokreta. Hrvatom niso danes potrebni niti fašizem, niti hitlerjanstvo, niti komunizem. Kdor s tem ni zadovoljen, naj to odkrito pove ter ne poskuša prodajati svojih namenov pod firmo dr. Mačka.«

Volitve v Kaštel Lukšiću

V nedeljo 16. t. m. so se vršile občinske volitve v Kaštelu Lukšiću pri Splitu. Vložena je bila samo lista pristašev dr. Mačka z nosilcem Vickom Livakovićem. Od 631 volilcev jih je volilo 385, to je 54 odstotkov. Pri petomajskih volitvah je volilo listo dr. Mačka v Kaštelu Lukšiću 439 volilcev. Mačkovci pripisujejo nazadovanje svojih glasov udeležbi prebivalstva pri splitskih svečanostih ob priliki stoletnice hrvatske himne.

Ustavljeni shodi HSS

Kakor nam poročajo iz Zagreba, je odredil dr. Maček, naj se letos in v prvih mesecih prihodnjega leta ne vrše več nikaki javni shodi bivše HSS. Ta ukrep se utemeljuje z nastopom zime, ko sneg otežkoča udeležbo na shodih. Na ta način so bili shodi preteklo nedeljo zadnje javne politične prireditve HSS pred pomladjo. Le v Zagrebu in drugih večjih mestih bodo po potrebi sklicana javna zborovanja tudi v zimskih mesecih.

MR. BAHOVEC
PLANINKA ZDRAVILNI ČAJ
Pri
pospnenju žil
„Planinka" - čaj
MR. BAHOVEC.
Paket Din 20.—
v lekarnah.
Reg. S. Br. 9697/24.VII. 1935

Razcepljeni zemljoradniki

Po vesteh beograjskih listov je že gotovo, da se bo za skupino Voje Lazića in dr. Uroša Stajića izločila iz Jevtićevega poslanskega kluba tudi skupina, ki jo vodita nekdanja ideologa Jevtićevega režima inž. Voja Djordjević in bivši kmetijski minister dr. Dragutin Janković. Ta skupina pa se ne bo priključila oni prvi, marveč namerava osnovati svoj posebni klub pod imenom »Kmetsko demokratski klub.« Do izstopa zemljoradnikov iz Jevtićevega kluba je prišlo baje zaradi diferenc, ki so v klubu nastale med zemljoradniki in skupino bivših radikalov pod vodstvom Ilije Mihajlovića in dr Dragutina Kojića.

Klic splitskih nacionalistov

»Jugoslovenska reč«, glasilo jugoslovenskih nacionalistov v Splitu, objavlja članek »Dovolj prepirov«. V članku roti voditelje poedinih jugoslovensko usmerjenih političnih skupin, naj poskušajo najti okvir za skupno sodelovanje vseh jugoslovenskih elementov v državi. »Prilike v katerih živimo, — pravi list — naravnost nalagajo dolžnost snovanja čim močnejših jugoslovenskih strank. Ako pa za sedaj spajanje jugoslovenskih skupin v eno samo veliko stranko še ni mogoče potem je treba vsaj prenehati z medsebojnimi prepiri in boji. Narod in država potrebujeta danes bolj kakor kdaj doslej jugoslovensko fronto vseh, ki stoje na stališču narodnega in državnega edinstva.«

Pri k maščobi nagnjenim
učinkovito podraži stalna uporaba naravne
FRANZ-JOSEFOVE
grenčice — delovanja črevesja.
Ogl. reg. S. br. 15485/35

Organizacija akademikov Radikalske zajednice

Beograjsko »Vreme« poroča iz Ljubljane da se je vršila v Ljubljani konferenca akademikov pristašev Jugoslovenske radikalne zajednice. Konferenca se je vršila pod okriljem akademskega kluba »Slovenski jug«. Sklenjeno je bilo ustanoviti centralno organizacijo vseh akademikov, ki se priznavajo idejam in programu JRZ. Iz poročila »Vremena« ni razvidno ali in v koliko so sodelovali pri konferenci v Ljubljani tudi akademiki, ki so člani klerikalnih akademskih organizacij.

Imenovanje mestnega sveta Velike Ljubljane

Dosedanji mestni svet je v celoti razrešen — Za župana je imenovan dr. Juro Adlešič, za podžupana dosedanji župan dr. Vladimir Ravnihar

Razrešen je dosedanji mestni svet z županom dr. Vladimirjem Ravniharjem in podžupanom Evgenom Jarcem na čelu. Za novega župana je imenovan **odvetnik dr. Juro Adlešič**, za podžupana pa dosedanji župan odvetnik **dr. Vladimir Ravnihar.**

V novi mestni svet so razen štirih, ki so bili že v dosedanjem mestnem svetu, imenovani sami novi člani. Zaradi povečanja mestne občine po priključitvi okolice se je povišalo tudi število članov mestnega sveta, ki šteje sedaj z županom in podžupanom vred 56 članov, dočim jih je doslej štel le 49. Devet članov mestnega sveta je vzetih iz priključenih okoliških občin, ostali so z ozemlja prejšnje mestne občine. Člani novega občinskega sveta so:

Andrejka Viktor, polkovnik v p., **dr. Ažman Josip**, odvetnik, **Babnik Anton**, knjigovodja v Zg. Šiški, **Baš Jože**, urednik in posestnik v Štenanji vasi, **dr. Bohinjec Joža**, direktor OUZD, **Borštnar Franc**, železniški inspektor v p., **Černe Franc**, gostilničar, **Černe Josip**, posestnik v Zg. Šiški, **dr. Debevc Franc**, zdravnik, **Dermastija Karol**, prof., **Fiorjančič Izidor**, posestnik v Dravljah.

Gerzinič Anton, ravnatelj TPD, **Hribar Rado**, industrijalec, inž. **Hrovat Alojzij**, vseučiliški profesor, **Jarc Evgen**, prof. v p., **Jarc Franc**, posestnik v Črni vasi, **Jenko Avgust**, posestnik, **dr. Kamušič Josip**, odvetnik, **Klinar Peter**, ravnatelj Hipotekarne banke, **dr. Klinar Tomaž**, stolni kanonik, **Kocmur Alojzij**, ravnatelj in posestnik, **dr. Korun Milan**, odvetnik.

Kozamernik Viktor, knjigovodja v Rožni dolini, **Kralj Ivan**, trgovski poslovodja, **Kranjc Sylvo**, gimnazijski profesor, **dr. Kušej Rado**, vseučiliški profesor, **inž. Lah Rado**, ravnatelj Kmetijske družbe v p., **Likar Stanko**, tajnik OUZD, **Lužar Fortunat**, banovinski šolski nadzornik v p.; **inž. Majce Alojzij**, ravnatelj banke Slavije; **Malgaj Tone**, slikar in pleskar, **Martinčič Avgust**, ključavničar.

Masič Pavel, žel. kontrolor, **Mišvelj Mihael**, mizar in posestnik, **Musar Jožef**, mesarski mojster, **Novak Avgust**, zasebni uradnik, **Novak Franc**, posestnik na Viču, **Oražem Josip**, posestnik in trgovec v Mostah, **Osana Josip**, gimnazijski profesor, **Pavlič Ferdinand**, gostilničar na Glincah, **Pavlin Ivan**, posestnik in dežnikar, **Slapar Blaž**, delavec v Rožni dolini, **Smersu Rudolf**, pravni referent OUZD.

Soss Karol, trgovec, **dr. Stanovnik Ivan**, odvetnik, **dr. Stele Franc**, konservator; **Stojec Rajko**, ravnatelj in bišni posestnik, **Sušnik Stanko**, zasebni urednik in posestnik, **Šalehar Franc**, viš. poštni kontrolor, **Tomažič Franc**, arhitekt, **Usenik Ivan**, gostilničar, **Vider Josip**, učitelj, **Wester Josip**, ban. šolski inspektor v p., **Zupan Miroslav**, stavbenik.

Sestanek sveta Društva narodov

Ženeva, 17. decembra. d. Zasedanje sveta Društva narodov, ki se bo pričlo jutri dopoldne, predstavlja nadaljevanje rednega septemberskega zasedanja, zaradi česar mu bo predsedoval isti predsednik, namreč argentinski delegat Ruis Guinazu. Razen francoskega ministrskega predsednika Lavala in angleškega ministra Edena se ga bodo udeležili tudi poljski zunanji minister polkovnik Beck, portugalski zunanji minister Monteiro, rumunski zunanji minister Titulescu, turški zunanji minister Tevfik Ruždi Aras ter druge znane osebnosti. Ni še gotovo, če bo prišel na zasedanje tudi Litvinov, potrjujejo pa, da se bo razprav udeležil italijanski delegat baron Aloisi.

Na jutrišnji dopoldanski seji bo svet Društva narodov razpravljal o naseljevanju krščanskih Asircev iz Iraka v Siriji. Popoldne bo svet imel bržkone zaupno sejo, na kateri se bo bavil s francosko—angleškimi posredovalnimi predlogi za likvidacijo italijansko—abesinskega spora. Svet Društva narodov bo bržkone zasedal do konca tedna, nakar bodo njegove razprave odgodene do januarja.

Sankcije ne bodo ukinjene

Ženeva, 17. decembra. o. V tukajšnjih krogih naglašajo, da ne more biti niti govora o ukinitvi sankcij proti Italiji, čeprav bi Mussolini pristal na pariške predloge. Tudi v primeru, da bi Abesinija odklonila pariške predloge, o čemer tukaj nihče več ne dvomi, se bodo sankcije proti Italiji nadaljevale, ker je Italija proglašena za napadalca in ker je ugotovljeno, da je kršila pakt Društva narodov. Zato se ukrepi, ki so bili izdani proti njej, ne morejo ukiniti, preden ne bo ustavila svoje vojaške akcije v Abesiniji.

Razpust grškega parlamenta

Atena, 17. decembra. p. Po avdijenci pri kralju je ministrski predsednik Demerdzis izjavil novinarjem, da je kralj Jurij podpisal ukaz o razpustu parlamenta in razpisu novih volitev. Ukaz bo objavljen še danes. Volitve bodo 26. januarja po proporčne msistemu, nova poslanska zbornica pa se bo sestala 12. marca.

Angleško-nemški razgovori

Berlin, 17. decembra. o. Angleški poslanik je danes ponovno posetil državnega kancelarja Hitlerja ter imel z njim nad tri ure trajajoč razgovor. Razgovoru je prisostvoval tudi zunanji minister Neurath. Zatrjujejo, da so govorili o novih pogajanjih za omejitev nemškega oboroževanja. Angleški poslanik se je informiral tudi o stališču Nemčije glede tesnejšega sodelovanja s Francijo in Anglijo.

Splošna volilna pravica v Egiptu

Kairo, 17. decembra. AA. Egiptska vlada je pristala na predlog o uvedbi splošne in tajne volilne pravice.

Gil Robles v opoziciji

Madrid, 17. decembra. AA. Gil Robles, vodja katoliške ljudske stranke, je izdal snoči proglas, ki je zbudil veliko senzacijo zaradi hudih obtožb proti rešitvi zadnje krize. Robles napoveduje v svojem proglasu važne ukrepe svoje stranke in končuje z besedami:

Obrnili se bomo na javno mnenje, da nas bo podprlo s svojimi glasovi in da bi mogli odstraniti vsak odpor ter obvladati revolucijo, ki se je po porazu na ulici zatekla v državne ustanove. Kdor čuti v teh dramatičnih trenutkih z nami, se bo pridružil veliki nacionalni fronti proti revoluciji in njenim pomagačem.

Zaradi izpremembe vlade je del občinskih odbornikov v Madridu podal ostavko. Med ostalimi je demisioniral tudi prvi mestni senator Bosanil, ki je bil nekaj časa tudi vršilec dolžnosti madridskega župana.

Curiški vohunski proces

Curih, 17. decembra. AA. Sodišče je pri razpravi proti Loliju in tovarišem ugotovilo, da gre za vohunstvo, in je obtoženega Lolija obsodilo na pet mesecev ječe in na izgon iz države za 10 let. Obtoženi Belain je obsojen na 10 dni zapora, vsi drugi obtoženci so pa oprošćeni.

Zadnja pot dr. Romiha

Novo mesto, 17. decembra.

V lepem solnčnem dnevu se je danes pred 11. uro zbrala pred mestno hišo na Ljubljanski cesti množica ljudi, da spremi k večnemu počitku v nedeljo umrlega upokojenega ravnatelja krške meščanske šole in odličnega vzgojitelja mladine, dr. Tomaža Romiha.

Med ostalimi so se žalnega sprevoda udeležili predstavniki novomeških organizacij, okrožnega in sreskega sodišča ter državnega tožilstva, predsednik mestne občine, profesorski zbor, novomeško gimnazijsko, meščanstvo in ljudskošolsko učiteljstvo ter številna mladina. Po cerkvenih obredih, ki jih je izvršil kapiteljski prošt g. dr. Karel Čerin ob številni duhovniški asistenci, je pokojnemu v svolo zapel mladinski pevski zbor novomeške meščanske šole »Škrjančki« pod vodstvom ravnatelja meščanske šole v Črnomlju g Karla Šterbenka. V lepih in izbranih besedah se je od pokojnika poslovil v imenu pododbora Udruženja meščanskošolskih učiteljev kakor mladine ravnatelj novomeške meščanske šole g. Anton Mervič. V svojem govoru je označil velike pokojnikove zasluge, ki si jih je pridobil na kulturnem in gospodarskem polju in za šolstvo z vzgajanjem mladine. Sprevod je krenil v kapelico na pokopališče. Krsto so nato položili v črno odet avto, ki je zemske ostanke pokojnika prepeljal v Krško, kraj njegovega neumornega delovanja, kjer so ga ob 16. položili k večnemu počitku.

Vremenska napoved

Novosadska vremenska napoved za sredo: Dež in sneg, na vzhodu se bo zjasnilo, mraz.

Zagrebška vremenska napoved za danes: Pretežno vedro, podnevi topleje, ponoči hladno.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Vedno večja možnost, da bo zmežilo.

En poizkus vas bo prepričal

da je
SAMORAD
pralni prašek, ki je izdelan na podlagi olivnega olja
najboljši!
Poizkusite!
Zahtevajte vedno SAMORAD pralni prašek

Naši kraji in ljudje

Na 6 let robije

je obsojen redar, ki je v Škofji Loki s pretepanjem povzročil smrt mladega cigana

Ljubljana, 17. decembra

Škofjeloški mestni redar 30letni, v Podulaki pri Velikih Laščah rojeni Alojzij Žužek, je stal danes pred malim kazenskim senatom. Državni tožilec dr. Lučovnik ga je obtožil zločina uboja, ker je letos 8. novembra ponoči v Škofji Loki s pendrekom pretepal 27letnega cigana Leonharda Rajnharta, ki je brez zavesti obležal na tleh, dobil življenjski šok in naposled zaradi otrpnenja srca umrl. Obtožnica opisuje, kako je stražnik Žužek ponoči v gostilni poiskal cigana, ga tepel v veži, na dvorišču in pred mnogimi pričami naposled na cesti. Tudi pričam je grozil, da jih bo pretepel.

Obtoženec se je cinično zagovarjal. Ko ga je predsednik vprašal, če prizna, da je cigana pretepal, je odvrnil: Seveda sem ga. Ko ga je predsednik vprašal, kolikokrat ga je udaril, je rekel, da se ne ve spominjati. Tudi tega se ne spominja, da je mučeni mladenič klical svojega očeta na pomoč in da je ta stražnika milo prosil, naj fanta pusti, ker ima slabo srce. Dalje tudi ne ve, zakaj je udaril 15letno sestro pokojnega Leonharda. Sploh ne ve, kako se je vse zgodilo. Ko je predsednik pripomnil, da je tudi sodnikom znano, da cigani niso nasilni, je vzkliknil: Seveda so, in še kako!

Med preiskavo so zaslišali mnogo prič strašnega dogodka. Na razpravi so zaslišali še enkrat samo tri glavne priče. Ena priča je dejala, da je stražnik cigana najmanj 20 krat udaril po hrbtu. Drugi očividec je pripovedoval, kako so ljudje prinašali vodo, da bi zdramili nezavestnega mladeniča. Tudi stražnik je prinesel vodo in jo je revežu zlil na vrat. Vse priče so odločno zanikale, da bi se bil mladenič stražniku upiral ali da bi se ga bil celo dotaknil. Pričal je tudi oče ubitega. Pripovedoval je ves razburjen, kako je mučeni sin zaklical: Tata, tata! Stražnika je oče milo prosil, naj sina pusti in pripovedoval mu je, da ima slabo srce. Stražnik je očeta udaril po licu. Nekemu delavcu, ki je skušal posredovati, je stražnik zagrozil: Marš, bom še tebe! Ko je svoji žrtvi vlil vode za vrat, je rekel: Tako morate napraviti s ciganom!

Obdukcija je ugotovila, da je nastopil življenjski šok zaradi hudega pretepanja s pendrekom, kot posledica pa je nastopilo otrpnenje srca. Državni tožilec je prediagal strogo kazen, zagovornik pa je pledíral za oprostitev, češ, da ni prave zveze med smrtjo mladega cigana in med udarci s pendrekom.

Senat je po kratkem posvetovanju obsodil Alojzija Žužka na 6 let robije ter trajno izgubo javne službe in častnih državljanskih pravic. Med navedbo razlogov je predsednik poudarjal, da smatra sodišče vzročno zvezo med pretepanjem in smrtjo dokazano.

Ponarejalci bankovcev

Kako so se štirje robijaši lotili ponarejanja — Čudovita roka in čudovita smola mojstra Schmida

Beograd, 17. decembra

Beograjska policija še ni končala obširne preiskave o ponarejanju bankovcev, ki so ga organizirali trije bivši robijaši s pomočjo mehanika Viljema Schmida iz Vršca. Kakor znano, je bil finančnik podjetja nekdanji trgovec Žika Stanković iz Smederevske Palanke, ki je v začetku lanskega leta prišel iz kaznilnice, kjer je prebil več let zaradi uboja. Še pred njim je prišel na prosto bivši trgovski agent Nastić, ki je bil tudi nekaj let v ječi zaradi ponarejanja denarja. Stanković, ki je bil, kakor vse kaže tudi idejni začetnik podjetja, je dal v požarevški kaznilnici Nastiću pred njegovim odhodom natančna navodila, kako naj izvede priprave za ponarejanje. Nastić je takoj v Vršcu poiskal svojega starega znanca mehanika Viljema Schmida, ki je bil tudi že nekdaj kaznovan zaradi ponarejanja denarja. Kot četrti je stopil v podjetje neki Mišević, kateremu je bila dodeljena uloga kurirja med domom Žike Stankovića v Smederevski Palanki in med ponarejevalsko delavnico.

Viljem Schmid je stopil v podjetje iz gole strasti do ponarejanja. Mož je čudovito nadarjen, ima pa, kakor je sam pripovedoval, čudovito smolo. Njegov oče je bil ugleden obrtnik, nadarjenega sina je dal v srednjo šolo in dečko je sanjaril, da bo postal strojni inženjer in da bo presenetil svet z velikimi iznajdbami. Izbruhnila je svetovna vojna, stari Schmid je odšel na fronto in tam izgubil življenje. Obrt je propadla, Viljem je moral zapustiti šolo. Dali so ga za vajenca nekemu mehaniku, a je dečko še sam privatno dovršil nekaj razredov realke. Ves dan je moral trdo delati, ponoči pa se je učil. Ko je končal tako peto realko in ni imel niti toliko denarja, da bi si kupil kako učno knjigo, je moral seveda ves obupan dati šoli slovo. Po vojni, ko je bil pomočnik v neki delavnici, se je začel sprva bolj iz radovednosti, pozneje pa iz prave strasti ukvarjati s ponarejanjem raznega denarja. To ga je privedlo v zapor.

Ko so Viljema Schmida zasliševali na policiji in so bili tam razstavljeni vsi predmeti njegove zakladnnice ter izborno posrečeni osnutki ponarejenih bankovcev, so bili navzočni tudi nekateri strokovnjaki Narodne banke in državne tiskarne. Eden je ves presenečen vzkliknil:

— Ta človek ima čudovito zlato roko!

— In čudovito smolo, je pristavil resignirano Viljem Schmid ter polagoma podal sliko svojega življenja.

Sedaj je preiskava spravila na dan razne zanimivosti iz ustanovitve ponarejevalskega podjetja in tudi o odnošajih, ki so vladali med štirimi udeleženci. Ko je nekdanji bogataš Žika Stanković lani prišel iz ječe, je kmalu spravil skupaj okrog 150.000 Din kot podjetniško glavnico. Nastiću je naročil, naj privede mojstra Schmida v Smederevsko Palanko. Potem so vsi trije polagoma nabavljali material za ureditev delavnice. Risanja bankovcev se je Schmid lotil z veseljem, dosti manj pa ga je veselilo zamudno izdelovanje klišejev. Žika Stanković kot gospodar podjetja je bil nestrpen ter je Schmida venomer sirovo priganjal k delu. Schmidu je to presedalo in postavil se je po robu. Ker mu Stanković ni dal miru, je hotel že odiiti iz Smederevske Palanke. Stanković in Nastić sta se bala, da bi Schmid v svoji jezi kaj izdal, da bi tako lepo zasnovano podjetje propadlo. Navalila sta na mojstra z brahialno silo ter ga kratkomalo zaprla v klet Stankovićeve hiše. Tam sta ga z lakoto in grožnjami prisilila, da se je spet lotil dela. Schmid je nekaj časa štrajkal, naposled pa se je — hočeš- nočeš, moraš — udal. V kleti je bil zaprt dva meseca in ni v tem času nikdar videl solnca. V svojem zaporu je ves oslabel in naposled sta njegova okrutna gospodarja izprevidela, da ga morata izpustiti ven, ker bi drugače lahko celo umrl. Potem sta ga nekaj tednov vodila vsak dan nekaj časa na izprehod. Ko je prišel iz ječe tudi Mišević, je bil določen za mojstrovega stražnika.

Delavnico v Zaječarju so, kakor znano, uredili pred nekaj meseci. To se je zgodilo, ker je Schmid prepričal Stankovića in Nastaća, da v neprimernih prostorih Stankovićeve hiše ne more izvršiti svoje naloge in da mu je potrebna samostojna primerna delavnica. Stanković, ki je že vso okolico prepričal, da se spet bavi s trgovino, pa je uvidel, da ni varno izdelovanje denarja v njegovi hiši. Stanković in Nastić sta pridobila na svojo stran tudi mojstrovo ženo. Žena je Schmida, ko se je upiral v Stankovićevi kleti, nagovarjala, naj se uda, ker zanj ni drugega izhoda. Ko so uredili delavnico v Zaječaru, je šla tja tudi Schmidova žena kot nekakšen zaupnik Stankovića in Nastića.

Schmid s čudovito roko in čudovito smolo je v Zaječaru, nemoten od sirovega Stankovića, imenitno izdelal nekaj stotakov. Manjkal je samo še »vodni žig« in ta je postal naposled usodepolen za podjetje in podjetnike. Stanković in Nastić sta Schmida večkrat obiskala v njegovi delavnici v Zaječaru, bila sta zadovoljna z njegovimi izdelki, zahtevala pa sta, naj napravi tudi ono zadnje, ki še manjka — vodni žig. Mojster je odločno izjavil, da tega ne more. Stanković je bil ves divji, ker je v svoji nevednosti domneval, da se mojster spet kuja in da mu noče ustreči. Inteligentnejši Nastić je uvidel, da govori mojster resnico, in naposled prepričal tudi Stankovića, da je bo treba klicati na pomoč še enega strokovnjaka. Nastić se je spomnil, da ima v Beogradu dobrega znanca ki se razume na kemijo. Vzel je sedem izgotovljenih bankovcev in se z njimi napotil v Beograd, kjer je padel v roke policije.

KINO UNION
Tel. 22-21
Predprodaja od 11—12.30 in od 15. ure dalje
DANES ob 20. uri
SVEČANA PREMIERA
GIGANTSKI VERSKI FILM
GOLGOTA
Režija: Julien Duvivier
Gl. vloge: Robert le Vigan, Harry Baur, nad 4000 sodelujočih.

Dva občna zbora na Dunaju

Dunaj, 17. decembra.

V četrtek 19. t. m. bo imela svoj občni zbor »Jugoslavensko—austrijska trgovačka komora — Jugoslavisch—österreichische Handelskammer«, ki ima svoje prostore v središču mesta I. okraj Gauermanngasse 2, drugo nadstropje. Ta znamenita naša ustanova ima za seboj par teških let, ko je morala skrbeti v zamotanih političnih odnošajih za gospodarske stike med obema državama. In reči smemo, da je odlično vršila svojo teško nalogo. Iz naših domačih izvozniških krogov je dobivala vsak hip prošnje, da intervenira v korist našega izvoza, kar je vedno storila z zadovoljivim vspehom. Predsednik knez Liechtenstein in podpredsednik pl. Stirling imata pač dobre zveze in sta na Dunaju ugledna moža.

Dnevni red je običajen. Poleg obračunov in poročil o preteklosti bo tudi proračun za prihodnje leto, določitev letnega prispevka članstva (doslej 100 S) in volitev novih častnih članov in zborničnih svetnikov. — Želimo zboru polnega uspeha.

Redovno je imelo občni zbor **Hrvatsko gradiščansko kulturno društvo na Dunaju**, ki skrbi za številno gradiščansko kolonijo v tem velikem mestu v neposredni bližini Gradišča (Burgenland.) Na Dunaju jih je okoli 10.000. Imajo celo svojo cerkev poleg dvora in tam blizu tudi svoje društvene (prostore. Lepa poročila o delovnju tega društva je podal predsednik Kvarlo Kruesz. V imenu Slovenskega krožka je zbor pozdravil podpredsednik Stanišak, a predsednik Kruesz se je zahvalil krožku za prijazno sodelovanje z bratskim hrvatskim društvom in za pomoč pri snovanju lastnega tamburaškega zbora.

Državni svetnik dr. Lovre Karall je pri tej priliki obširneje govoril o nalogah društva in o težavah, ki nastajajo, ko marljivi odbor skrbi za nastavitev in zaposlitev novih hrvatskih priseljencev.

Stari hrvatski narodni delavec Jure Jurašević se je zahvalil odboru za vzorno delovanje v teških razmerah. Pri volitvi je bil ponovno izvoljen za predsednika g. Karlo Kruesz, a za podpredsednika dr. Lovre Karall, vodja gradiščanskih Hrvatov. Poleg drugih je v odboru marljivi urednik »Hrvatskih Novin« g. Mate Feržin.

Značilen je bil na tem zboru nastop bivšega socialističnega dež. poslanca Kolomana Tomšiča, ki je naznanil, da so med Hrvati ponehale vse strankarske razlike, zakaj sloga jim je neobhodno potrebna. — Tomsič je bil tudi soustanovitelj imenovanega hrvatskega tednika, pa je pozneje sprejel kandidaturo na listi soc. demokratov. On je bil tisti, ki je svoj čas v »H. N.« priporočal, naj bi gradiščanski Hrvatje sprejeli pravopis, ki velja za Hrvate v Jugoslaviji. Ta lepa misel se doslej še ni izvršila, obveljal je pravopi senega sedanjih narečij v Gradišču. — gk —

Temeniško cesto popravljajo

Radohova vas, 17. decembra

Glavna cestna zveza Dolenjske z Zasavjem, zlasti z Litijo, kjer je sedež obširnega sreza, gre skozi Temeniško dolino. Prečnica na glavno državno cesto po Dolenjskem se odcepi na Pljuski pri Radohovi vasi. Ta cesta je stara že stoletja. Svoj čas je držala od Pustega mlina strma cesta preko Vrat pri Bogenšperku. Ko pa so delali v letih 1893. do 1896. novo moderno cesto mimo Bogenšperka, so trasirali položnejšo progo v serpentinah. Pred Špančkovim klancem v Pustem Javorju pa so se takrat nehala dela in stari, nevarni strmi klanec na Dolenjskem je ostal do današnjih dni.

Na številne prošnje, naj se zgradi pod Špančkovim klancem položna cesta, so se zganila oblastva. Začeta dela pa so se morala zaradi pomanjkanja kreditov začasno ustaviti, dokler ni posebni odbor, te dni prejel novih sredstev. Zaposlili so samo domače fante in može. Vsa tehnična dela vodi g. Krulc, zaposljen pri litijskem sreskem cestnem odboru. Denarna sredstva so došla iz sklada za javna dela in iz prispevka litijskega sreskega cestnega odbora.

Seveda pa bo potreba rešiti vprašanje cestne zveze Zasavja z Dolenjsko po trasi, ki je skoro brez sponov in bo tudi najkrajša zveza. Ta načrt zveze med Litijo in Št. Lovrencem obstoji že več kakor pol stoletja. Cesta je delno že dograjena Držala bo skozi Litijo, Bukovje, Ješče, Mišji dol, Primskovo in na glavno cesto med Št. Lovrencem in Veliko Loko. Ta cesta bo za vozni promet z živino zelo prikladna, ker nima strmih klancev, kakor ostali dve cestni zvezi med Zasavjem in Dolenjsko. Prva drži skozi dolino Reko in mimo Sv. Križa, druga pa mimo Bogenšperka. Avstrijska vlada ju je speljala proti prvotni trasi, za katero so se potegovali kmečki sloji, ki so želeli cesto čez Bukovje in mimo Primskovega. Cesto čez dolino Reko mimo Sv. Križa in gradu Turna, ki je bil svoječasno v lasti avstrijskega veljaka grofa Paceja pri katerem je bil za domačega učitelja tudi velikolaški rojak in pesnik France Levstik, je pritegnil k sebi sam grof Pace. Ko pa je kmečko prebivalstvo vztrajalo pri cesti čez Bukovje in mimo Primskovega, je bil nato dovoljen kredit avstrijskega finančnega ministra. Pa je traso spet premaknil knez Windischgrätz tik svojega gradu Bogenšperka.

Iz ozadja amnestije

Ljubljana, 17. decembra.

Zapori ljubljanskega sreskega in okrožnega sodišča so se izpraznili nekako do polovice, izmed stanovalcev pa so se nekateri preselili na svoje »normalne« domove, drugi pa neznanokam. Nekakšno javno mnenje je, da je amnestija nekaj dobrodošlega, pa vendar v vsakem slučaju ni tako. Navada kmetovalcev je n. pr. ta, da si od sodnika izprosijo odgoditev prestajanja kazni za čas, ko bo vse delo na polju opravljeno in bo družina pravočasno preskrbljena tudi s kurjavo. To se pravi za zimski čas. Takega zateče pomilostitev v mrzli celici ob obujanju spominov na prijetno lenarenje in pomenkovanje za pečjo in mu je globoko prijetno presenečenje. On ve, kam se bo zatekel in izgledi so polni prijetnih predstav.

Drugače pa je s tistimi, ki odhajajo neznanokam. To so brezdomci, katere srečujemo v trumah dan za dnem in so prava muka za odprta in zaprta srca in seveda tudi za sodišča, ki že v naprej vedo, da bodo v kratkem zopet imela posla z njimi. Do 50 % pomiloščenih je namreč romalo v zapore zaradi tatvine in mnogo izmed teh se bo brez dvoma poslužilo najučinkovitejšega sredstva, da pridejo zopet pod streho in do rednih, čeprav pičlih obrokov hrane v zaporu s tem, da bodo ponovno nekaj izmaknili. Vedno ne zaleže prošnja, naj bi jih še pridržali v zaporu, to je izjemno sicer mogoče, a traje le par dni, zima pa je dolga. Človek bi mislil, da jim je v senikih, ki so prav zdaj na začetku zime polni, prijetno toplo. To že, čeprav ni varno pred patruljami redarjev, ki so prav neprijetne »budilke« in bude, čeprav jih nihče ni »navil«. Toda prazen želodec — saj od sena človek ne živi — preganja iz varnih zavetij in zapeljuje k ljudem, k prosjačenju in tatvini. Tod pa so tla še vroča in neredko opečejo podplate. Moremo se torej nadejati, da bodo v kratkem zopet polnili zapore, kjer jim je pač še najbolj udobno. Na pomlad bo seveda že drugače, klopca v tivolskem gozdu ali kaj sličnega bo sicer trda, a življenje bo neovirano, svobodno. Svoboda pa je poklicnemu potepuhu nekaj, če ne vse in odrečejo se ji le, če v njej kljub največji skromnosti ne morejo životariti.

Nad amnestijo pa so razočarani seveda tudi tisti, ki radi tožarijo in so zelo bojaželjni in maščevalni prav za drobnarije. Za to razbremenitev se je gotovo marsikak sodnik oddahnil, ne pa ono uradništvo, ki mora preiskavati skladovnice zapiskov o deliktih, katerih postopanje naj se ustavi. Saj je brez dvoma, da bodo v bodočih spisih nastopale marsikatere osebe iz preteklih, le, da bodo očitana dejanja morda večja od prvotnih. Kajti kar je odpustila oblast, ne bo vedno odpustil tudi posameznik, ki bo iskal novih prilik za spore. **Koni.**

Izkoriščanje skrbnih varčevalcev

Kako so se vršile te dni v Zagrebu razkrite sleparije z vložnimi knjižicami

Zagreb, 16. decembra.

Uprava zagrebške policije je časopisnih poročevalcem natančno razložila, kako so potekale zadnje sleparije z vložnimi knjižicami, zaradi katerih so, kakor znano, zaprti odvetnik dr. Ivica Arko, njegov pisar Dušan Todorović in soproga nekdanjega velikega župana Horvata. Četrti udeleženec te afere baron Lenard Giczy pa ni zaprt, ker leži v bolnišnici. Aretacije so bile izvršene po prijavi frančiškanov na Kaptolu, ki so bili oškodovani za 12.000 švicarskih frankov.

Frančiškani in mnoge druge žrtve so prišle sleparjem v roke zaradi časopisnih oglasov, da se v Skalinski ulici št. 2. v Zagrebu kupujejo vložne knjižice Prve hrvatske štedione in drugih večjih denarnih zavodov za 65 do 85 odstotkov nominalne vrednosti. Ti oglasi so bili vabljivi, zakaj vložne knjižice se kupujejo komaj za polovično vrednost. V Skalinski ulici št. 2. je bila na eni strani temnega hodnika poslovalnica za vnovčevanje hranilnih knjižic, na drugi strani pa pisarna odvetnika dr. Arka. Odvetniška pisarna je bila na videz strogo ločena od poslovalnice s hranilnimi vlogami. Žrtve, ki so prihajale v to poslovalnico, niso vedele, da je Todorović, ki jih je sprejemal, odvetnikov pisar in, ko so jih potem vodili v pisarno dr. Arka, so mislile, da je to samo zaradi tega, ker je ta odvetniška pisarna najbližja in da bo kupčija pri odvetniku dobila pravno obiležje in podlago. Todorović je s strankami napravil kratke zapisnike o prevzemu in izplačilu hranilnih knjižic. Ljudje, ki jih je privabil oglas, so bili dokaj razočarani, zakaj Todorović in baron Giczy, ki sta jih sprejela, sta opozarjala, da bo treba nekaj časa čakati, ker ni mogoče takoj izplačati vsega denarja. Nekatere stranke so se zadovoljile z obročnim izplačilom vlog. Odvetnik dr. Arko je pregledal pogodbe ter jih podpisal s pripombo, da je s pravne strani vse v redu.. To je vsem strankam dalo zaupanje v sklenjeno kupčijo. Ko je odvetnik pogodbo podpisal, so stranke dobile izplačane prve obroke, ali samo akontacije in povedano jim je bilo, kdaj naj spet prijejo v poslovalnico po denar.

Če je ta ali oni protestiral, da so časopisni oglasi neresnični, so mu prepričevalno zatrjevali, da mu radi izplačajo tudi 85 odstotkov nominalne vrednosti, če lahko toliko in toliko mesecev čaka na izplačilo. V poslovalnico pa so hodili večinoma reveži, ki jih je stiska prisilila do tega, da vnovčijo tudi pod ceno svoje prihranke. Že v nekaj dneh je policijska uprava sestavila tolik seznam žrtev, da znaša vrednost izročenih hranilnih knjižic več ko milijon dinarjev. Kje so te knjižice, še ni ugotovljeno. Gotovo pa je seveda to, da so vse prodane po običajni ceni — za polovico nominalne vrednosti — in da so si aferaši večino tega denarja prilastili. Revnim vlagateljem so izplačali le nekaj obrokov, v večini primerov pa samo skromne akontacije na prve obroke. Tako so nekega revnega krojaškega mojstra iz Varaždina opeharili za vlogo 98.000 Din, izplačali pa so mu na račun prvega obroka vnovčitve samo 4.500 Din.

Ker aretiranci drug drugega obtožujejo in tako nehote marsikaj povedo iz svoje poslovne prakse, je tudi ugotovljeno, da so aferaši svoje žrtve mamili z vrednostnimi papirji, ki so že davno izgubili svojo vrednost, in z deponiranimi vlogami, ki jih sploh ni nikjer. Tudi frančiškanom, ki so z vso energijo zahtevali denar ali pa vrnitev vložne knjižice, je Horvatova s teatralno gesto ponujala šop akcij Jugoslovenskega petrolejskega društva, ki je pa v likvidaciji. Mnogo jim je pripovedovala tudi o svojem posestvu na Hvaru češ, da ni nobenega povoda za nezaupanje. Takim trikom so mnoge žrtve nasedle in se bo seznam oškodovancev gotovo še mnogo povečal.

Štirideset let ljubljanske bolnišnice

Na razmere v našem največjem zdravstvenem zavodu opozarja študija visokošolcev

Ljubljana, 16. decembra.

Vzporedno z gibanjem za zgradbo vseučiliške knjižnice so slušatelji univerze kralja Aleksandra započeli tudi akcijo za gradnjo klinike v Ljubljani. V tem svojem stremljenju so se študentje obrnili na naše zdravniške kroge, a so po kratkih posredovanjih izprevideli, da je misel na kliniko vse dotlej, dokler vladajo v obči državni bolnišnici tako slabe razmere, neostvarljiva. V sporazumu z nekaterimi predstavniki zdravniškega stanu so visokošolci nato usmerili svojo borbo na zahtevo po razširitvi in izpopolnitvi ljubljanske bolnišnice in s tem v zvezi je Akademska akcija objavila zanimivo brošuro, v kateri so zbrali najnovejše podatke o razvoju bolnišnice od početka pa do danes in o razmerah, ki so na nji zavladale zadnja leta.

Obča državna bolnišnica je bila zgrajena po potresu leta 1896. in bo torej prihodnje leto obhajala svojo 40 letnico. Zidal jo je deželni odbor kranjski z denarno podporo mestne občine in Kranjske hranilnice. Prostora je skupno imela za 578 postelj in sicer na medicinskem (internem) oddelku 150, na kirurgičnem 134, dermatološkem 66, okulističnem 53, infekcijskem 24, ginekološkem in porodnišnici 53 in za hiralnico 98, kar je v splošnem ustrezalo potrebam tedanje Ljubljane ter je bilo v skladu z zdravstvenimi predpisi za javne bolnišnice, po katerih mora imeti vsak bolnik 30 m' zraka. V glavnem so v teh prostorih še danes nameščeni isti oddelki, le ginekološki se je bil svoj čas združil s porodnišnico v žensko bolnišnico in se preselil v poslopje bivše hiralnice. V izpraznjeni paviljon pa se je vselil Državni zavod za socialno higiensko zaščito dece, röntgen in otolaringološki oddelek. Pred dvema letoma se je osnoval oddelek za tuberkulozo, ki pa je ostal še nadalje skupaj z internim. V bolnišnici ni bilo od početka do danes nobene nove zidave ali prizidave za bolnike z izjemo infekcijskega oddelka, kateremu so po prevratu zgradili prizidek za 10 postelj, kar predstavlja vso razširitev bolnišnice v 40 letih njenega obstoja.

Med tem ko so ostali prostori isti, pa je število bolnikov ta čas silno naraslo. Leta 1896. je zavod sprejel skupno 5448 bolnikov, leta 1900. že 7431, leta 1910. pa je številka narasla že na 10.309 in v tej črti je rasla do vojne. O frekvenci med svetovno vojno ni podatkov na razpolago, a takrat je, kakor vse ostale civilne bolnišnice, tudi ljubljanska služila v prvi vrsti vojaškim namenom. V letu 1918. je zabeleženih 10.260 bolnikov, a že leta 1920. je številka zrasla na 16.156, nato je nekaj let padala od leta 1923. pa je spet vzdržema rasla navzgor. Leta 1930. je bolnišnica sprejela že 20.396 bolnikov, lani pa je dosegla rekordno številko 25.270. Kar v povojni sliki bolnišnice in njenega razvoja najbolj preseneča, je dejstvo, da prirastka bolnikov ni na kirurgičnem oddelku, kamor so se zatekli invalidi z amputiranimi udi, zanemarjenimi ranami in s kroglami v telesu, temveč na oddelku za živčne in duševne bolezni in na spolnem. Glavne vojne žrtve torej niso bili pohabljeni, temveč tisti, ki jim je vojna razrvala um ali jih zastrupila. Ta posledica vojnih strahot je imela za Slovence še poseben pomen, ker kažejo podatki iz časa pred vojno, da teh bolezni naše ljudstvo skorajda ni poznalo. Gneča na vseh oddelkih pa je iz vprašanja bolnišnice napravila tudi važno socialno vprašanje, saj je velika večina bolnikov iz kmečkega, delavskega, obrtniškega in nameščenskega stanu. Premožnejši ljudje iščejo v bolezni pomoči v sanatorijih, na zagrebški kliniki in drugod, tako da so bolnišnici prepuščeni res le najsiromašnejši sloji.

Če bi v ljubljanski bolnišnici hoteli za 100 procentov izrabiti prostore, bi mogli posamezni oddelki sprejeti na leto naslednje število bolnikov: kirurgični 5150, interni 3182, infekcijski 240, okulistični 970, dermatološki 1772, otološki 950. To letno frenkvenco so posamezni oddelki dosegli že nekako pred 10 leti, odtlej pa se je dotok bolnikov povzpel na višino, ki raste za 100 do 200% nad maksimalno dopustno frekvenco. Podroben račun kaže, da so postali prostori na posameznih oddelkih premajhni za naslednje število odstotkov: na kirurgičnem za 100, na internem za 55, otolaringološkem za 115, dermatološkem za 20 okulističnem za 185 in na infekcijskem za 230 Proti stalno rastočemu navalu se uprava bolnišnice bori z najbolj preprostimi sredstvi. Kolikor je mogoče, odklanja sprejem bolnikov, v bolniške sobe pa so postavili znatno število novih postelj, ki je v grobem navzkrižju z določili uredbe o sanitetno tehničnih predpisih za gradnjo javnih bolnišnic. Stiska je prisilila upravo, da je danes na kirurgičnem oddelku 217 postelj namesto 134, na internem in tuberkuloznem 205 namesto 150, na otološkem 38 namesto 20, na dermatološkem 86 namesto 65, na okulističnem 135 namesto 53 in na infekcijskem 58 namesto 34. Tretje sredstvo proti zadregam je skrajšanje dobe bolnikovega bivanja v bolnišnici, ki se je od leta 1927., ko je bila kriza že precejšnja, do letos skrčila od povprečnih 14 na 11 in pol dni. Vsi ti poizkusi sanacije pa pomenijo samo težke prestopke proti osnovnim zahtevam sodobne medicine in zmerom jasnejše ostaja spoznanje, da je edini izhod razširitev in zgraditev bolnišnice v tolikšni meri, da bo mogla nuditi pomoč vsem tisočem, ki se zatekajo vanjo iskat pomoči in zdravja.

Včasih se čujejo glasovi, da se frekvenca ljubljanske bolnišnice veča na škodo podeželskih zavodov. Statistični računi nam kažejo, da ta domneva ne drži. V zadnjih dveh letih (1932-1934) je letna frekvenca ostalih bolnišnic v banovini narasla takole: Maribor od 9422 na 11.014, Celje od 5468 na 6742, Murska Sobota od 1493 na 2047, Brežice od 1631 na 1816, Slovenjgradec od 1627 na 1858, Novo mesto od 1731 na 2130, Ptuj od 1526 na 1832. Enako pereč problem, kakor problem prostora je tudi vprašanje osebja, predvsem zdravnikov. Dasi je od leta 1927 do danes frekvenca naše bolnišnice narasla za skoraj 70%, je število zdravnikov ostalo neizpremenjeno. V teh razmerah ne trpe samo bolniki, temveč tudi zdravniki sami.

Domače vesti

* **Priština je izvolila generala Milana Nedića za častnega meščana.** Deputacija najuglednejših meščanov Prištine je pod vodstvom občinskega predsednika obiskala armijskega generala g. Milana Nedića, člana vrhovnega vojnega sveta, ter mu izročila spomenico občinskega odbora Prištine, ki je generala Nedića izvolila za častnega občana in dala tudi neki mestni ulici njegovo ime. Spomenica naglaša, da se je to zgodilo zaradi njegovih velikih zaslug na nacionalnem, kulturnem in gospodarskem polju in zaradi njegove pomoči za napredek Prištine in vsega Kosovega v dobi, ko je poveljeval kosovski divizijski oblasti.

* **Predavatelji ZKD bodo predavali:** pri Sokolu v Škofji Loki drevi ob 20. g. Viktor Pirnat o potovanju s »Kraljico Marijo II. del«; pri Sokolu v Trbovljah prof. Dolžan drevi ob 20. o vesoljnem potopu; pri Sokolu v Novem mestu drevi ob 20. g. dr. Vrčon o Abesiniji; pri Sokolu v Mostah 20. t. m. ob 20. g. Viktor Pirnat o potovanju s »Kraljico Marijo« III. del.

* **Predavanje Narodne knjižnice in čitalnice** v Zagrebu, Kraljice Marije ul. 3. Drevi ob 20,30, bo predaval g. univ. prof. dr. Milan Prica o temi: Prirodna odpornost človeškega telesa (s projekcijami). Vstop prost.

* **Diplomirani so bili na pravni fakulteti** ljubljanske univerze gg. Pajnič Marko, Premrou Dragan in Wiesman Kamilo, vsi iz Ljubljane. Čestitamo.

* **Ljutomersko učiteljsko društvo je zborovelo** 7. decembra v Radincih. Čeravno je z znižanjem plač učiteljstvo precej prizadeto, se je zbralo pomoščevalno na zborovanju in se oklenilo v resnih časih svoje organizacije, ki se stalno bori za prospeh učiteljstva. Predsednik g. Mavrič je zbrane topli pozdravil. Sledilo je stvarno situacijsko poročilo g. predsednika, ki je razjasnil položaj v organizaciji. Članstvo je ponovno dokazalo, da so izšli vsi zadnji ukrepi v organizaciji iz članstva samega. Članstvo je sklenilo, da bo ostala članarina dosedanja, ker ravno v teh resnih časih je treba dati opore organizaciji. Članstvo je pozorno sledilo obravnavi perečih vprašanj, ki se tičejo njegove eksistence, zlasti v pogledu plač in glede premestitev sredi zime. Prečitane so bile interpelacije, odposlane na pristojna mesta.

* **Smrt uglednega beograjskega zdravnika.** Po kratki bolezni je umrl asistent beograjskega vseučilišča dr. Milan Stefanović, star komaj 40 let. Doma je bil iz Kragujevca, medicinske studije je dovršil v Parizu in se potem kmalu uvrstil med najuglednejše prestolniške specialiste-dermatologe. Kot asistent vseučilišča je deloval že nekaj let. Spisal je več razprav iz svoje stroke, vneto pa se je udejstvoval tudi v sportnih organizacijah.

KUPUJTE JO, PIJTE JO!

* Nov grob. V Litiji je umrla gospa Marija Gruberjeva, vdova po oficialu državnega zastopstva. Pokopali jo bodo danes ob pol 16. Pokojni blag spomin, žalujočim iskreno sožalje.

* **Na 24. rednem občnem zboru Slovenske** dijaške zadruge v Pragi je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Skalar Franjo, podpredsednik Kralj Dragutin, tajnik Vahtar Karel, tajnik II. Kovač Vilko, blagajnik I. Keršič Peter, blagajnik II. Fuchs Marjan, gospodar Oražem Franjo, odbornik Franké Ivan, revizor I. Jež Joško, revizor II. Pogačnik Hinko.

Kabljeno Leica Model III.
Z ELMARJEM 1 : 3.5 IN TAŠKO PRODAM ZA DIN 2.800.—
FOTO TOURIST
LOJZE ŠMUC
LJUBLJANA, ALEKSANDROVA C. 8.

Staničeva koča (2334 m) pod Triglavom, je odprta od božičnih praznikov dalje do 10. januarja. Snega je nad 2 m, tako, da je okolica koče ter gornja Krma gladko zalita. Kočo oskrbuje znani vodnik g. Lojze Rekar, ki vodi tudi po vseh zimskih smereh v območju Triglava. Z oskrbo te koče bo ustreženo vsem onim alpinistom-smučarjem, ki se žele za te dni umakniti visoko v planine, kjer so sedaj najlepše prilike za ture. Radi nosačev je pisati Lojzu Rekarju, gorskemu vodniku SPD v Zgornji Radovni ali pa se oglasiti pri zaupniku SPD g. Gregorju Lahu v Mojstrani. Zimska pota sedaj še niso markirana, zato priporočamo to turo le dobrim pešcem in izvežbanim smučarjem.

* **Spet huda nesreča v kamnolomu.** V velikem kamnolomu pri Surdulici se je v kratkem času pripetila že četrta huda nesreča. Plaz kamenja se je vsul na 26-letnega delavca Stojadina Strahinića in ga hudo poškodoval. V bolnišnici so mu že odrezali nogo, a še ni gotovo, če bo ostal pri življenju. Prejšnje tri nesreče pa so imele smrtne žrtve. Ker je bolnišnica zelo daleč, so ranjenci med prevozom izkrvaveli. Kakor tri smrtne žrtve in velika večina delavcev, je bil tudi nesrečni Stojadin nevešč nevarnega dela v kamnolomih. Vsi delavci so najeti za minimalne mezde iz revnih okoliških vasi.

* **Za božično in novoletna voščila** rabite Ciril Metodove razglednice. Kupujte domače blago!

* **Eksistenčne skrbi mornarjev in lastnikov ladij.** Brodolastniki male obalne plovbe so zaradi sankcij proti Italiji v težkem položaju. Največjo skrb jim povzroča nabava nafte. Prej so nafto nabavljali v Italiji za 1 Din kg, sedaj pa morajo plačati po 3.50 do 4 Din. Zaradi tolikega zvišanja stroškov je nevarnost da bodo motorne jadrnice ustavile plovbo. Če se to zgodi, bo ob zaslužek veliko število mornarjev. Mornariški krogi zahtevajo, naj bi se pri nas izvedel tranzit nafte, ker brez cenene nafte morajo vsi brodovi male plovbe propasti.

ZNIŽANE CENE!
OVOMALTINE

Duševno delo
utruja enako kot fizično delo. Za obnovo utrujenih živcev ni nič boljšega od okusnega koncentriranega izdelka Ovomaltine.
Zavojček: mali Din 12.—; srednji Din 27.—; veliki Din 48.—.

* **Prodaja potočnih postrvi na trgu.** Potočne postrvi se drste pozimi. Zato je lov potočnih postrvi prepovedan od 16. oktobra do 15. marca. Ribarska uredba iz leta 1929. določa, da se ribe v času drstenja »ne smejo niti loviti niti prodajati niti kupovati«. Ta prepoved torej velja za potočne postrvi od 16. oktobra do 15. marca. Vkljub tej oblastveni prepovedi prodajajo na ljubljanskem trgu docela neovirano potočne postrvi, ne da bi se zato brigali tržni organi. Tudi v vseh večjih restavracijah dobite lahko v petkih postrvi, ki so redno na jedilnih listih. Ne glede na to, da so ribe v času drsti manj vredne in nekatere celo nevžitne, je eno gotovo, da je ribarstvu v vliko škodo, ako lahko brezvestni ljudje v prepovedanem času svobodno love ribe in jih lahko naravnost v posmeh zakona — celo javno prodajajo. Pristojno oblast opozorjam na to v prepričanju, da bo takoj ukrenila vse potrebno, da se v bodoče ne bodo več kršile oblastvene odredbe.

Bosambo

* **Najstarejši zemljevid Bosne in Hercegovine je podarjen sarajevskemu muzeju.** Dansko poslaništvo v Beogradu je obvestilo vodstvo sarajevskega muzeja, da je znani danski arheolog Einar Duggve, velik prijatelj našega naroda, poklonil sarajevskemu muzeju zemljevid Herceg-Bosne, ki je bil izdelan v 17. stoletju. To je najstarejši zemljevid Herceg-Bosne. Ugledni danski prijatelj je, kakor znano, nedavno poklonil tudi beograjskemu vseučilišču stare načrte in zemljevide beograjskega področja.

* **Tihotapci kokaina.** Na Sušaku so razkrili novo tihotapsko družbo. Tokrat so tihotapci tihotapili kokain. Dva tihotapca so zajeli ter našli obilno zalogo čistega in prepariranega kokaina. Ostali člani tihotapske družbe so še pravočasno pobegnili na Reko, kjer so imeli skladišče tihotapskega blaga.

* **Preiskava o sleparijah z vložnimi knjižicami se vrši tudi v Križevcih.** Ugotovilo se je namreč, da so se tam večkrat mudili dr. Arko, njegov pisar Todorović in baron Giczy. Nagovarjali so mnoge lastnike hranilnih vlog, da bi vloge prodali tako, kakor je poslovalnica oglaševala v istih. Križevčani pa se niso dali pregovoriti in so zahtevali za vložne knjižice takoj denar. Odvetnik dr. Arko se je znal vriniti v družbo premožnejših Križevčanov. Njegov pisar Todorović se je ob takih prilikah izdajal za pomočnika ministra pravosodja in zelo važno nastopal.

* **Obsojen ovaduh.** Pred okrožnim sodiščem v Dubrovniku je bil obsojen na 6 tednov zapora, pogojno na 3 leta Andra Miljan iz Cavtata, ki je občinskega zdravnika dr. Bobića v Cavcatu črnil v raznih uradih kot protidržavnega elementa. Ovaduh je dosegel, da je bil dr. Bobić suspendiran in da še sedaj ne vrši službe. Dr. Bobić je Miljana tožil in na sodniji se je izkazalo, da so bile Miljanove govorice neosnovane in zlobne. Zaslišali so več prič, med njimi tudi slavnega pevca Patiera. Vse priče so ocenile dr. Bobića kot poštenega državljana, ovaduha Miljana pa kot človeka, ki kar iz navade govori slabo o drugih ljudeh. Za razpravo je vladalo veliko zanimanje.

* **Volkovi v okolici Gospiča.** Zima je prignala volkove celo v okolico Gospiča. Lovski čuvaj je te dni sporočil lovskemu društvu v Gospiču, da se potika več volkov v takozvani Smiljanski plantaži, ki je komaj 2 km oddaljena od Gospiča. Lovsko društvo je organiziralo lov in 13 lovcev se je podalo v mestno okolico. Lov je bil uspešen. Trije volkovi so obležali mrtvi, četrti pa se je ranjen umaknil v gozd.

* **Ne pozabite za praznike albuma »Naši kraji«.** To je najlepše darilo ki ga lahko poklonite sebi, svojemu možu, svojim otrokom, svojim znancem in prijateljem. Debela knjiga s 87 najlepšimi posnetki prof. Ravnika, Kraševca, Planinška in drugih stane v izdaji A 40 Din, v izdaji B 30 Din, pri naročilu treh izvodov (pri Tiskovni zadrugi Ljubljana, Miklošičeva cesta štev. 16) 20 odstotkov popusta, pri 5 ali več izvodih pa 25 odstotkov popusta.

* **Tovarna JOS REICH sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.**

ELITNI KINO MATICA
TELEFON 21-24
SAMO ŠE DANES ob 4., 7¼ in 9¼ uri
senzacija in atrakcija
HARRY PIEL v velefilmu
„ARTISTI“
Senzacija kakršne še niste videli.

Iz Ljubljane

u— **Počastitev zaslužnih pravnikov.** Letos so dosegli 60. leto starosti štirje profesorji pravne fakultete ljubljanskega vseučilišča: 27. junija dr. Gregor Krek, 22. julija dr. Rado Kušej, 4. septembra dr. Milan Škerlj, 19. t. m. pa bo dosegel to starost dr. Metod Dolenc. Na dekanatu pravne fakultete se je vršila včeraj slavnostna seja odbora društva Pravnika. Trije slavljenci so bili navzočni, dr. Škerlja pa je zastopal njegov sin, docent dr. Božo Škerlj. Podpredsednik društva univ. prof. dr. Rudolf Sajovic je lepo očrtal zasluge jubilantov, ki so se s svojim delom proslavili tudi preko meja domovine. Po govoru je slavljencem izročil slavnostno številko »Slovenskega pravnika«, ki je lepo vezana v usnje. Vsak slavljenec je dobil knjigo s primernim posvetilom. Prodekan univ. prof. dr. Gregor Krek se je ginjen zahvalil odboru ne samo v imenu jubilantov, temveč tudi v imenu vsega profesorskega zbora pravne fakultete, poudarjajoč, da so vsi pravniki v najtesnejših zvezah s »Slovenskim pravnikom«.

u— **Malo nenavaden dan je nedelja za koncerte v Ljubljani, bo pa zato tem zanimivejši in lepši spored intimnega koncerta v nedeljo 22. t. m. ob četrt na 9. zvečer v Hubadovi pevski dvorani.** Spored obsega izključno točke, ki so primerne za božični čas. Izvajajo se dela skladateljev Premrl, Hladnik, Bach in Corelli. Nastopijo solisti, godalni kvintet, odlična pevca Betetto in altistka Bernot-Golobova in pianist Marijan Lipovšek. Sedeži po 10, stojišča po 5 Din v Matični knjigarni.

u— **JNAK »Edinstvo«.** V četrtek, 19. t. m. bo ob 20 v klubovem lokalu obvezen članski sestanek.

Dr. M. MAJCEN
ne ordinira
od 19. XII. do 27. XII. 1935.

u— **Avtomobilski klub sekcija Ljubljana opozarja svoje članstvo in vse ostale avtomobiliste na zanimivo predavanje o avtomobilizmu v Jugoslaviji, ki bo drevi ob 19 v okviru nacionalne ure na radiju.** Predaval bo predsednik zagrebške sekcije Avtokluba g. Milan Bošnjak. Predavanje prenaša tudi ljubljanska radiopostaja.

u— **Prijatelji Blok.** V Ljubljani se namerava ustanoviti podružnica smučarskega kluba Bloke. Pripravljalni odbor vabi vse prijatelje Blok in ljubitelje belega sporta, ki bi bili pripravljeni sodelovati pri ustanavljanju te podružnice, k sestanku drevi ob 20. v gostilni »Pri Amerikancu« v Florijanski ulici.

u— **Pogreb nesrečnega Aleksandra Križmana,** ki je v duševni zmedi skočil pod vlak, bo danes ob 14. od Sv. Krištofa na pokopališče pri Sv. Križu.

bo iznenadenje za vsakega

u— **Društvo medicincev v Ljubljani** je na svojem letošnjem občnem zboru izvolilo naslednji odbor: predsednik Rado Pojtanšek, podpredsednik Danilo Koch, tajnik I. Ivo Zidarič, tajnik II. Vlado Žakelj, blagajnik I. Marijan Južnič, blagajnik II. Boža Ravnihar, knjižničar I. Davorin Valenti, knjižničar II. Niko Sadnikar, gospodar Pavla Jerina.

u— **Plastika na usnje.** Pri tvrdki M. Ticar v Šelenburgovi ulici je razstavljenih dvoje zelo zanimivih plastik na usnje, ki sta delo soproge našega novinarskega tovariša g. Poharja. Obe svojevrstni umetnini sta izdelani kot pisalna mapa, oziroma album in zaslužita tako zaradi dovršene izdelave kakor tudi odlične tehnike v obdelavi usnja vso pozornost. Ker smo že ob neki drugi priliki videli več sličnih umetnin gospe Poharjeve, bi bilo želeti, da se odloči za skupno razstavo svojih del. Brez dvoma bi taka razstava zaradi svojevrstnosti te pri nas precej neznane umetnostne panoge in pa zaradi izredno dovršene tehnike, ki jo kažeta obe razstavljeni deli, vzbudila živo zanimanje naše javnosti.

u— **Združenje trgovcev sporoča občinstvu, da bodo trgovine v nedeljo pred božičem 22. t. m. ves dan odprte.**

u— **Prihaja čas, ki je tako prepojen z lepoto, da si vsakdo želi potrdila svojim čustvom, posebno drobna srčeca malčkov. Čaka jih presenečenje »Božična pravljična ura«. Tu se jim bodo dušice nasrkale toliko lepega, da bodo prepojene še tedne in tedne. Zato privedite dobri starši svojo deco 18. t. m. ob pol 17. v dvorano Delavske zbornice, Miklošičeva cesta. Vabi Vas TKD Atena.**

u— **Ženam, knjižničam in vsem, ki se zanimajo za izvirno slovensko leposlovje! Belo-modra knjižnica pripravlja za božič izid prve knjige zbirke slovenskih književnic in sicer »Izbrano delo Vide Jeraševe«. Knjiga bo obsegala okrog 150 strani z daljšo uvodno besedo prof. Marje Boršnikove. Prijave za naročilo v predplačilu po izjemni ceni 20 Din za broširano in 30 Din za vezano knjigo sprejema pisarna založbe, Prečna ulica 2. Opozarjamo tudi vse gospe poverjenice, da čim prej zberejo in nakažejo naročnino. Kasneje bo stala knjiga v prodaji mnogo več.**

PRIDE
Z. K. D. film
senzacija iz džungle in živalstva
RANGO
in drugo
Sloni, tigri, levi, udavi, opice

u— **Električna kuha** bo danes ob 17. v prostorih zveze gospodinj, Breg 8. Pokušanje jedil. Vstop prost.

u— **V krčmi ga je zadela kap.** Včeraj okrog pol 11 je prišel v neko gostilno v Florijanski ulici starejši moški, sedel v posebno sobo in naročil skodelico čaja. Natakarica je odhitela v kuhinjo, a ko se je čez čas vrnila s čajem, je našla neznanega gosta mrtvega na tleh. Policijska komisija, ki je takoj prihitela na kraj nesreče, je ugotovila, da je moža zadela kap. Po papirjih, ki so jih našli pri njem, so v mrtvecu spoznali 51-letnega železniškega upokojenca in hišnega posestnika Franceta Pavliča iz Goriške ulice. Na odredbo komisije so truplo prepeljali na pokojnikov dom.

Praktična novost za božično drevesce:
CENEN IN KLJUB TEMU NAJLEPŠI OKRAS BOŽIČNEGA DREVESCA SO
DRŽALA
za božične svečice
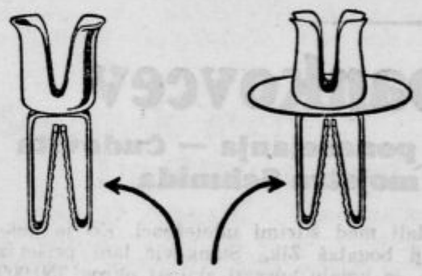
patent „GREIF“
poniklijane, nove oblike, enkratna nabava za mnogo let. Dobite jih v vseh v stroko spadajočih trgovinah.

u— **Hazard, saharin in kokain.** V neki predmestni krčmi so se predsnočnjim znašli trije priložnostni znanci, neki čevljarski mojster iz okolice, neki železostrugar iz Rečne ulice in mlad soboslikar iz Gramozne jame. Pri kozarcu vina so sklenili zaupno prijateljstvo, nato se pa domenili, da gredo v kavarno in da vržejo karte. Železostrugar in slikar sta bila opazila, da je čevljarski mojster precej pri denarju, pa sta si pomežiknila, da ga bosta obrala. V kratkem je vsa njegova gotovina, okrog 1400 Din, prešla v njune roke. Kakor je navada so se na koncu nekaj sporekli in slikar je čevljarju za nameček še razbil nos. Iz kavarne so morali poklicati stražnika, ki je vse tri igralce odpeljal na policijo. Zaslišavanje je bilo precej težavno, deloma pa tudi burno, ker sta onadva, ki sta v igri uspela, skušala odvreči priigrani denar, obranega mojstra pa sta še ovadila, da se ukvarja s tihotapstvom saharina in kokaina. Kar so našli denarja pri njih, so ga zaplenili, vsi trije pa bodo imeli še opravka s sodiščem.

bo senzacija za Ljubljano

u— **Še pri tatvini je človek lahko kavalirski.** Odkar so prišle na železnici v veljavo polovične voznine od sobote do ponedeljka, je pri potniških blagajnah pogostokrat tako velik naval, da nudi gneča tudi dosti ugodne prilike za žeparje. Zadnjič se je bilo primerilo, da je nekdo nekemu potniku izmaknil listnico s par stotaki in tremi legitimacijami. Točno teden dni pozneje pa se je neka ženska zglasila pri okencu blagajne, ob katerem je bila izvršena tatvina in je izročila službujoči uradniki listnico z legitimacijami. Denar je bil tat pobral, listnico in legitimacijo pa je hotel dostaviti lastniku, ker ga je očividno pekla vest, da bo zaradi njih v zadregi.

POZOR!
GRAMOFONSKE PLOŠČE za Miklavža in za Božič
PO IZJEMNIH CENAH
Din 10.— Din 15.— Din 25.—
NE POZABITE NA IGLICE!
IV. BONAČ
ŠELENBURGOVA 5.

Iz Celja

e— **Slavnostna akademija CMD.** Moška in ženska podružnica CMD v Celju sta proslavili v soboto zvečer 50letnico obstoja s slavnostno akademijo v Mestnem gledališču. Predsednik moške podružnice CMD g. dr. Jože Bavdek je pozdravil predstavnike oblastev, uradov, društev in korporacij, zastopnika glavnega družbinega vodstva gg. narodna poslanca Ivana Prekorška ter bančnega ravnatelja Mirka Grudna iz Ljubljane in ostalo občinstvo, ki se je zbralo v lepem številu. Nato je v slavnostnem govoru orisal zgodovino borbe in uspehe CMD od ustanovitve leta 1885. ter izredno požrtvovalno udejstvovanje CMD v Celju v časih nacionalnih borb in osvobojenja. Mladinski zbor mestne ženske narodne šole pod vodstvom g. Cirila Preglja je skladno in z občutjem zapel Devovo »Sočo« in Pregljevo »Tam kjer teče bistra Žila« ter učinkovito podal Adamičevega »Orača na Topolu«. Mala Breda Wudlerjeva pa je ljubko deklamirala Albrechtovo »Koroško pesem«. Sledila je Gregorčičeva »Blagovestnikoma«, ki jo je krepko deklamiral Dore Cergol. Sopranistka ga. Marija Golobičova je precizno in s simpatičnim glasom in dobro tehniko zapela Lajovčevo »Begunko pri zibeli«, Devovo »Pastirico« in Štritofovo »Micka bi rada Jurka dobila«. Violinski virtuoz g. ravnatelj Karlo Sancin je nastopil s prvovrstnim programom. Izvajal je Smetanovo »Iz domovine«, Fibichov »Poem«, Štolcerja in Slavenskega »Jugoslovenski ples« in za dodatek še Kreislerjevo »Ljubavno pesem« s sijajno tehniko in umetniško koncepcijo ter z globokim občutjem in temperamentom. Poslušalcem je nudil globok užitek. Kakršnega Celje le redko doživlja. Njega in sopranistko go. Golobičevo je mojstrsko spremljala koncertna pianistka ga. Mirca Šancinova. Mešani zbor Celjskega pevskega društva pod vodstvom g. Peca Šegule je skladno in učinkovito zapel Vodopivčevo »Gor čez izaro« in Adamičevo »Kaj ti je, Mojca«. Člani dramatičnega društva v Celju so za zaključek uprizorili noviteto Frana Roša »Vida«, ki je efektno napisana po motivih narodne pesmi »Lepa Vida«. Režiserka ga. Sadarjeva je uprizoritev skrbno pripravila. Igralci, ge. Sadarjeva in Verbnikova ter gg. Pogačnik, Jelen, Juvan in Zemljič so se dobro uveljavili. Akademija je bila sicer predolga, dosegla pa je zelo lep uspeh.

R. P.

e— **Združenje ugostiteljskih nameščencev,** sekcija Celje, sklicuje sestanek danes ponoči ob 2. v gostilni Berger, Gosposka ulica.

je velika aktualnost radi dogodkov v Afriki

e— **Poročilo poslanca Prekorška** na članskem sestanku JNS v Celju. Na rednem članskem sestanku JNS za Celje in okolico, ki bo drevi ob 20. v Celjskem domu, bo poročal g. narodni poslanec Ivan Prekoršek o političnem položaju in o delu skupščinskih odborov. Članstvo je vabljeno, da se udeleži sestanka v čim večjem številu.

e— **Na našo vest o afrontu dr. Ogrizka v Celju je odgovoril včerajšnji »Slovenec« s psovanjem.** Zanimivo je, da »Slovenec« ne demantira naših avtentičnih navedb, marveč piše, da je celjska JRZ na nedeljskem shodu »dostojanstveno in kompaktno manifestirala za novo politično stanje«. Mi pa ugotavljamo, da so se celjskega shoda udeležili po večini ljudje iz nekaterih bližnjih in daljnih krajev celjskega sreza, dočim je bila celjska JRZ razmeroma šibko zastopana. Tudi aplavzi so bili pičli.

Pri neredni stolici,
napihnjenosti črevesja zaradi zagatenja, odvaja naravna
FRANZ-JOSEFOVA
grenčica zaostanke prebave, nakupičene v črevesju. — V zdravniški praksi se uporablja
FRANZ-JOSEFOVA
naravna grenčica s popolnim uspehom pri moških, ženah in takisto pri otrocih
Ogl. reg. S. br. 5485/36

e— **Naboj mu je eksplodiral v roki.** V ponedeljek je našel 22letni posestnikov sin Martin Lesjak iz Št. Vida pri Grobelnem poln vojaški naboj. Lesjak je mislil, da je naboj prazen in je začel tolči po njem. Pri tem je naboj v rokah eksplodiral in mu odtrgal po dva prsta na vsaki roki. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

e— **Po nesreči je ubil.** V nedeljo se je igral neki moški v Veračah pri Podčetrtku z nabito pištolo. Nenadno pa se je pištola sprožila in krogla je zadela 31letno posestnikovo hčer Kristino Plevnikovo iz Verač, ki je bila v bližini v levo roko. Ponesrečenka se zdravi v celjski bolnišnici.

e— **Kino Union.** Danes ob 16.30 in 20.30 velefilm »Valček na Neviji« in zvočni tednik.

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4. 7. in 9.15 uri
nepričakovana premiera velefilma
LJUBIM ŽENE
Clark Gable — Carola Lombard
Ganljiva zgodba žene, ki je žrtvovala vse, da zadrži ljubezen moža

Knjige Tiskovne zadruge,

ki se dobe v njenih trgovinah po izredno znižanih božičnih cenah:

Šorli Ivo dr., ZADNJI VAL, roman, 213 str. Priznani slovenski pripovednik je v tem svojem romanu pokazal vse vrline svojega peresa.

Andrejev Leonid, PLAT ZVONA, novele, poslovenil **Josip Vidmar,** 132 str.

Andrejev Leonid, POVEST O SEDMIH OBESENIH, poslovenil **Josip Vidmar,** 150 strani.

Barbusse Henri, OGENJ, poslovenil **Anton Debeljak,** 339 str. Malokatero delo je tako strašen, preprost, a prav zaradi tega grmeč protest proti grozotam svetovne vojne kot je Barbussov »Ogenj«. Dnevnik desetnije podaja pretresujoče prizore človeške podivjanosti iz resničnih doživljajev, popisanih z najkrutejšo vernostjo. Prvi »vojni roman«, zato pa izmed vseh najbolj neposreden.

Boccaccio Giovanni, DEKAMERON. Prevel dr. Andrej Budal. I. knjiga 270 str., II. knjiga 252 str., III. knjiga 252 str. (z ilustracijami). »Dekameron« spada med najslavnejša dela svetovne literature. Po sodobni sodbi so Danteja občudovali, Petrarco hvalili, a Boccaccia čitali. V tem klasičnem delu, ki je preživelo stoletja, se zrcali življenje srednjega veka, v nizu smešnih, ponekod ironičnih in zbadljivih slik iz duhovniških, plemiških in meščanskih krogov. Boccaccijev »Dekameron« ni samo ena najzabavnejših knjig, kar jih je spisalo človeško pero, marveč je po lepem jeziku in umetniškem opisovanju tudi ena največjih literarnih stvaritev, ki tudi čez 600 let še vedno doživlja nove in nove izdaje. »Dekameron« je prevedel dober poznavalec obeh jezikov, dr. Budal. Namenjen je samo odraslim, zrelim čitateljem.

Dostojevskij Fedor, BESI. Roman. **Prevel Vladimir Levstik.** 760 str.

Iz Maribora

a—Visoko priznanje. Česky časopis historicky, ki uživa v znanstvenem svetu vsega sveta izreden ugled in ga ureja rektor praške Karlove univerze dr. Pekař je imenoval mariborskega profesorja Jana Šedivyja za svojega referenta v vseh jugoslovenskih in bolgarskih zgodovinskih publikacijah.

a— **Univerzitetni večer** je bil v ponedeljek zvečer v Ljudski univerzi. Večer je otvoril s kratkim orisom borb za slovensko univerzo tajnik Ljudske univerze prof. Vošter, nakar so govorili akademiki Peterin, Cvetko in Androjna o vseh perečih vprašanjih ljubljanske univerze vseučiliške knjižnice izpopolnitve univerze, akademskih organizacij ter težkih materialnih prilik, v katerih živijo naši akademiki v Ljubljani. Vsi trije so želi za svoja izvajanja toplo priznanje navzočnih, ki so se v prav lepem številu odzvali vabilu Ljudske univerze in Društva jugoslovenskih akademikov.

a— **Univerzitetni docent dr. Oskar Reja predava drevi** ob 20. v dvorani kina »Apolo« o vprašanjih ki zanimajo vsakega planinca in zimskega sportnika. Pridite!

a— **Zgodovinsko društvo v Mariboru** organizira za jutri 19. t. m. zvečer primerno proslavo 60letnice univ. prof. dr. Ivana Prijatelja. O slavljencu bo imela slavnostni govor dr. S. Ilrdinova. K proslavi v čitalnici Študijske knjižnice se bodo zbrali predvsem slavljenčevi dijaki in slušatelji.

u— **Božična glasbena prireditev bo jutri** ob 20. v frančiškanski cerkvi. Od kritike soglasno priznan kot eden najboljših ljubljanskih zborov bo Ciril Metodov pevski zbor iz Ljubljane pod vodstvom skladatelja Ludvika Puša izvajal spored samih starih božičnih pesmi. Pevovodja je znan interpret slovenske narodne pesmi, a zbor poje brez spremljanja, kar kvaliteto izvajanja močno dvigne.

KRIŽARJI

a— **Starešine »Jadrana« in »Triglava«** bodo imeli v petek 20. t. m. ob 20 v hotelu Orel predavanje. Predava bivši podban dr. O. Pirkmajer o temi: Naš problem upravne decentralizacije.

a— **Zanimive načrte** kažejo včeraj razgrnjene izpremembe regulacije mestne četrti pod Kalvarijo. Načrti predvidevajo izpeljavo ulice tik ob vznožju Kalvarije do Racerjevega dvora. Parcele med to ulico in Kamniško ulico predvidevajo rezerviran prostor za velike nove stavbe, med drugim je projektirana v tem delu stavba novega mariborskega bogoslovja. Tudi so vse prometne žile v tem predelu izpeljane tako, da se zlivajo v pravec koroško predmestne studenške brvi. Tudi se računa sprememba regulacijskega načrta ob tej četrti s preureditvijo sedanje vinarske in sadjarske šole v otroško bolnišnico, ker je, kakor znano, v načrtu spojitev vinarske in sadjarske šole z veliko banovinsko in ekonomsko ustanovo v Svečini v prostorih svoječasne admontske grajščine.

a— **Vodilne vloge igrajo pri sobotni premieri »Vesti« Kraljeva,** Rasbergerjeva, Nakrst in P Kovič. Razen njih nastopijo še Gorinškova, Gorinšek in Košuta.

a— **Radi nujnih poslov pri zbornici TOI** v Ljubljani se preloži uradni dan iste v Mariboru od srede 18. t. m. na ponedeljek 23. t. m.

a— **V Ljubljani so ga iztaknili.** Včeraj smo poročali o pobegu 11letnega Josipa Čuriča, »žrtve« limbuškega razbojništva, ki ga teden dni ni bilo na spregled. Policiji se je posrečilo najti ga v Ljubljani, od koder so ga pripeljali na njegov dom v Limbušu.

a— **»Abesinski rasc preko Beograda v Palestino.** Včerajšnjega eksotičnega jetnika pri »Grafuc, o katerem so se razširile najpestrejše govorice, češ da je abesinski »rasc« itd. so včeraj po navodilu tukajšnjega mestnega poveljstva odpremili v Beograd, od koder pojde najbrže v Palestino, ker je po rodu Žid in se je baje udeležil abesinske vojne kot abesinski rezervni častnik.

a— **Kure, jabolka, drevesa.** Posestnici Pepci Cererjevi v Framu so izpraznili kurnjk in ji odnesli dobro pitane kokoške. Posestniku Simonu Prahu iz Rance pa so še neizsledeni tatovi odnesli iz kleti okrog 500 kg jabolk v gozdu pa so mu posekali nad 50 dreves, ki so jih odpeljali v še neugotovljeno smer. Prah trpi okoli 8000 Din škode.

a— **Zopet trije.** Dan za dnem prihajajo preko meje naši rojaki, ki jih odpuščajo iz avstrijskih služb in izganjajo preko meje. Včeraj so prispeli v Maribor zopet trije takšni siromaki ki so brez službe na cesti. So to 28letni delavec Jožef Šitar, 27letni delavec Rudolf Skrabar in 25letni bravar Jožef Pvlet. V Mariboru imamo najmanj 300 inozemcev, ki imajo pretežno mastne službe.

Iz Trbovelj

t— **Občina Trbovlje poziva** vse one vojne obveznike, ki vojaške isprave še niso prejeli ali jo izgubili, kakor tudi one, ki so stalno nesposobni, da se takoj javijo v pisarni vojaškega oddelka občine Trbovlje in to najkasneje do 10. januarja med uradnimi urami. Vsak obveznik naj prinese s seboj vse vojaške dokumente. Kdor bi se temu pozivu ne odzval, se bo odgovarjal v smislu vojaških predpisov.

Gospodarstvo

Naši denarni zavodi so zborovali

V Zagrebu se je v nedeljo vršila konferenca zastopnikov vseh naših profesionalnih organizacij denarnih zavodov. Na zboru so zastopali: Zvezo denarnih in zavarovalnih zavodov in Združenje denarnih in zavarovalnih podjetij za savsko banovino v Zagrebu med drugimi g. dr. Branko Pliverić in tajnika gg. dr. Marković in Filipančić, Združenje bank v Beogradu gg dr. Vlada Marković in tajnik Mohr, Društvo bančnih zavodov v Ljubljani gg. Krofta in Knez, Združenje bančnih in zavarovalnih podjetij v Novem Sadu g. dr. Paulović in enako združenje v Splitu dr. Rafaeli. Zborovalci so razpravljali o vprašanju kmečkih dolgov v zvezi z naši mbančništvom Doslej so o tem vprašanju vladala med zastopniki našega bančništva kolikor toliko nesoglasja, na konferenci pa je prišlo do soglasnosti, kar se je pokazalo tudi v sprejeti spomenici, ki se izroči na pristojna mesta.

Po nedeljski konferenci se je vršila v ponedeljek v Zagrebu glavna skupščina Zveze denarnih in zavarovalnih zavodov kraljevine Jugoslavije. Predsedoval ji je generalni direktor g dr. Branko Pliverić, ki je po pozdravnem nagovoru očrtal stanje našega denarništva in obrazložil tudi sklepe nedeljske konference vseh denarnih organizacij v državi. Poročilo je bilo sprejeto na znanje in upravnemu in nadzornemu odboru je bila podana razrešnica.

Ko je zvezni tajnik g. dr. Marković prečital predlog novega proračuna, ki (je bil soglasno sprejet, je predsednik g. dr. Pliverić izjavil, da sta zaradi smrti g. Velisavljevića in zaradi odstopa g. Cvetka izpraznjeni dve mesti v upravnem odboru; predlagal je na njuni mesti g. Stevana Tubića direktorja Srpske banke v Zagrebu, in g. Frana Hrčića, ravnatelja Samoborske štedionice, kar je bilo soglasno sprejeto. Ker se pri slučajnostih ni nihče javil k besedi, je bila skupščina zaključena.

Gospodarske vesti

= *Tarifa za prevoz blaga med Češkoslovaško* in našimi pomorskimi pristanišči. Dne 1 januarja stopi v veljavo nova tarifa za prevoz blaga med Češkoslovaško in našimi pomorskimi pristanišči Tarifa obstoji iz treh delov. Prvi del obsega posebne dopolnilne določbe k mednarodni konvenciji o prevozu blaga na železniških področjih, na katerih veljajo te tarife, in določbe o izvajanju tarif, splošne tarifne predpise, seznam prog in daljav in seznam tarif, ki so v drugem delu, v katerem so prekomorske postavke za 43 predmetov. K drugemu delu je priložen aneks z znižanimi prekomorskimi postavkami.

= **Dunavsko-savsko-jadranska železniška družba** je imela v ponedeljek pod vodstvom predsednika upravnega sveta dr. Gustava Falla na Dunaju sejo upravnega sveta, ki so ji prisostvovali zastopniki udeleženih držav, Avstrije, Madžarske, Italije in Jugoslavije, kakor tudi komiteja obligacionarjev v Parizu. Ob začetku seje se je predsednik spomnil umrlega delegata italijanske vlade v upravnem svetu, poslanika Bonifacia Ciancarlija in prav tako umrlega člana upravnega sveta Dragotina Hribarja. V upravni svet je bil po dogovoru z jugoslovensko vlado kooptiran pomočnik ministra inž. Petar Senjanović. Včeraj se je vršila seja komiteja državnih delegatov, ki je razpravljala o vrsti tarifnih in prevoznih vprašanj, ki zadevajo države, po katerih se vrši promet Dunavsko - savsko - jadranske železniške družbe.

= **Za uvoznike butilnega in amilnega alkohola.** Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal pojasnilo o pobiranju trošarine od butilnega in amilnega alkohola, ki ga uvažajo iz tujine za izdelavo butilnega odnosno amilnega acetata. Po tem pojasnilu butilni alkohol ni trošarinski predmet in zato ni podvržen trošarini. Amilni akohol pa je podvržen kontroli do potrošnje v namenjene svrhe Zato je treba s tem računati pri uvozu iz tujine (vzeti vzorce in jih poslati na analizo) in ga postaviti pod nadzorstvo pristojnega oddelka finančne kontrole.

Žanesljiva žarnica

je tako ekonomična in daje tako prijetno svetlobo, kakor

Tungsram

nitka v dvojni vijačnici

turi štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani 20. t. m. ofertna licitacija za nabavo 41.000 kg svinjske masti in 10.000 jedilnega olja; v pisarni inženjerije štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani 3. januarja ofertna licitacija za oddajo popravila na objektu za premog v vojašnici kralja Petra II. v Škofji Loki; v tehničnem oddelku uprave vrbaske banovine v Banji Luki 3. januarja ofertna licitacija za oddajo popravila državne poti Banja Luka-Bos. Gradiška; v pisarni strojnega oddelka direkcije pomorskega prometa v Splitu 3. januarja ofertna licitacija za nabavo raznih barv; pri železniški direkciji v Ljubljani 3. januarja prvi pismeni natečaj za oddajo zakupa postajne restavracije na postaji Čakovcu v triletni zakup. Predmetni oglasi so v Zbornici za TOI na vpogled.

Borze

17. decembra

Na ljubljanski borzi sta se okrepili devizi na Amsterdam in London, a nekoliko oslabeli so Bruselj, Pariz in Praga. V privatnem kliringu v Ljubljani so notirali avstrijski šilingi neizpremenjeno 8.85—8.95.

Naše gledališče

DRAMA

Sreda 18.: Vesela božja pot. A.
Četrtek 19.: Otroci. B.
Petek 20.: Zaprto.
Sobota 21.: Frak ali Od krojačka do ministra. C.

OPERA

Sreda 18.: Kraljičin ljubljenec. Red Sreda.
Četrtek 19.: Aida. Red Četrtek.
Petek 20.: Zaprto.
Sobota 21.: Salome. Premiera. Izven.

Po soglasni sodbi vseh kritikov je operna predstava »Kraljičin ljubljenec« v vsakem pogledu izredno zanimivo delo, ki je pri nas izvrstno naštudirano. Opero dirigira ravnatelj Polič, režija je Debevčeva.

Rihard Strauss: Salome. To muzikalno dramo slavnega nemškega skladatelja R. Straussa, ki je že nekaj let stalno na repertoarju vseh gledališč, bomo slišali prvič v letošnji seziji v režiji in pod taktirko kapelnika Štritofa v soboto 21. t. m. Naslovno vlogo Salome poje ga. Gjungjenac, Heroda g. Marčec, Herodinjo ga. Kogejeva, Johanaana g. Primožič, Narobota g. Gostič, paža ga. Golobova. Židje so gg. Banovec, Jarc, Rus in Zupan.

Mariborsko gledališče

Sreda 18.: Zaprto.
Četrtek 19.: Malomeščani.
Petek 20.: Zaprto.
Sobota 21.: Vest. Premiera. B.

RADIO

Sreda 18. decembra

Ljubljana 12: Uverture na ploščah. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Koračnice na ploščah. — 14: Vreme, borza. — 18: Otroška ura: Priprava za Božič (g. Zdravko Omerza). — 18.20: XI. slike iz burkastega življenja lutke Storžka. — 18.40: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19: Nac. ura: Avtomobilizem v Jugoslaviji (iz Zagreba). — 19.30: Izreden koncert, ki ga priredita Ravag in »Društvo prijateljev glasbe« (prenos z Dunaja). V odmoru predavanje g. Janeza Kvedra: Kam za Božič? — 21.45: Plošče. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Citre solo (g. Mezgolits).

Beograd 16: Plošče. — 19.30: Prenos z Dunaja. — 22.30: Lahka glasba. — **Zagreb** 12.05: Plošče. — 13.10: Arije in pesmi. — 19.30: Prenos z Dunaja. — 22.15: Plesna muzika. — **Praga** 19.25: Zvočna igra. — 20.05: Koncert Češke filharmonije. — 22.15: Božična igra. — **Varšava** 20: Koncert orkestra. — 21: Chopinove klavirske skladbe. — **Dunaj** 12: Lahka glasba. 16.05: Iz zvočnih filmov. — 17.20: Skladbe avstrijskih skladateljev. — 19.30: Simfonični koncert. — 22.10: Koncert orkestra. — 23: Nadaljevanje koncerta. 24: Šramel kvartet. — **Berlin** 19.30: Klavirske skladbe. — 20.15: Zvočna igra. — 20.45: Brahmsova glasba. — 22.30: Lahka in plesna muzika. — **München** 20.15: Iz Berlina. — 20.45: Orkestralen in pevski koncert. — 23: Nočni koncert. — **Stuttgart** 20.15: Iz Berlina. — 20.45: Simfoničen koncert. — 22.40: Klavirski koncert. — 24: Weberjeva glasba. — **Rim** 16: Orkestralen koncert. — 20.50: Operni večer.

KINO SLOGA

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri
Vas bo očarala priljubljena
FRANCIŠKA GAAL
v prelepem filmu
CSIBI
Smeh in zabava! Lepi šlagerji!

Četrtek 19. decembra

Ljubljana 12: Odlomki iz zvočnih filmov na ploščah. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Zbori na ploščah. — 14: Vreme, borza. — 18: Francoska glasba (Radio orkester). — 18.40: Slovenščina za Slovence (dr. R. Kolarič). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Lužiški Srbi in Sokolstvo (iz Beograda). — 20: II. ura francoske glasbe. Predava in na klavirju ilustrira prof. L. M. Škerjanc. — 21: Obisk pri Tolstoju (g. Radivoj Peterlin—Petruška). — 21.20: Breda Šček: Čez Pohorje sinje... — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radio jazz.

Beograd 16.40: Narodna glasba. — 20: Pester program. — 22.20: Lahka in plesna muzika. — **Zagreb** 12.05: Ruska in operetna glasba. — 17.15: Koncert orkestra. — 20: Prenos iz Beograda. — 22.15: Ples. — **Praga** 19.50: Kličkove skladbe. — 20.20: Zvočna igra. — 22.15: Jazz. — **Varšava** 20: Leharjeve operetne skladbe. — 21.35: Poljske pesmi. — 22.30: Lahka godba in ples. — **Dunaj** 12: Orkester. — 16.05: Stare pesmi. — 17.25: Koncertna ura. — 19.20: Plošče. — 20.25: Zvočna igra — 22.25: Dunajske melodije. — 23.45: Jazz. — **Berlin** 20.10: Vesela vožnja po Berlinu. — 22.30: Koncert orkestra. — **München** 19: Mešan program. — 20.10: Wagnerjev večer. — 23: Komorni koncert. — **Stuttgart** 19: Operetna glasba. — 20.10: Mozartova glasba. — 21: Zabaven program. 24: Flotowljeva opera »Martac« na ploščah. — **Rim** 16: Vokalen in instrumentalen koncert. 20.50: Koncert orkestra in solistov. — 23: Plesna muzika.

V HLADNIH ZIMSKIH DNEH UPORABLJAJTE

NIVEA-CREME

PROTI ŠKODLJIVEMU VPLIVU KLIME ZARADI SESTAVINE EUCERITA V NIVEA-KREMI POSTANE KOŽA GLADKA, SVEŽA IN ODPORNA

NIVEA-CREME NIVEA CREME

NIVEA-KREMA V DOZAH IN TUBAH DIN 3.50, DIN 6.—, DIN 12.—, DIN 25.—

Odtok evropskega zlata v Ameriko je popustil

Pred tremi meseci, to je od 9. septembra, se je začel velik odtok zlata iz Evrope v Ameriko, ki je trajal do prvih dni decembra in je zdaj skoro čisto ponehal. Francija, ki je pri tem ogromnem odtoku najbolj prizadeta, je vkrcavneje zlata za New York čisto ustavila pred dobrim tednom. Nazadnje sta bili vkrcani iz Francije za Zedinjene države dve pošiljatvi: 2. t m. v vrednosti 5.9 milijona in 3. t. m. v vrednosti 1.8 milijona dolarjev.

V omenjenih treh mesecih je bila v tujini vkrcana za Ameriko množina zlata v celotni vrednosti 803.5 milijona dolarjev. Od te oddaje zlata odpade na Francijo vrednost 518.4 milijona na Anglijo 153.5 milijona in na Nizozemsko 65.1 milijona dolarjev. Evropske oddaje zlata Ameriki so znašale torej v tem času skupno 737 milijonov dolarjev, oddaje drugih delov sveta pa samo 66,5 milijona dolarjev.

Tuje oddaje zlata Ameriki so zdaj skoro čisto ponehale, a uvoz zlata v Zedinjene države je bil doslej v decembru na osnovi zaključkov storjenih proti koncu novembra, še zmerom izredno obsežen. Po podatkih Zvezne rezervne banke v New Yorku so v prvih 10 dneh t. m. dospele v Zedinjene države tuje pošiljatve zlata v celotni vrednosti 145.8 milijona dolarjev Med temi so znašale pošiljatve iz Francije vrednost 131.6 milijona, dalje 5.5 milijona iz Nizozemske. 0.8 milijona iz Anglije 3.4 milijona iz Britanske Indije in 3.3 milijona dolarjev iz Kanade Tako je ameriški uvoz zlata v tem letu dosegel že skoro vrednost 1.8 milijarde dolarjev, med tem ko je znašal v letu 1934, samo 1,2 milijarde dolarjev.

PET KNJIG ZA 20 DIN vam da edino Vodnikova družba

= **Deviza na Milan spet notira na curiški in londonski borzi.** V ponedeljek se je začelo ponovno notiranje devize na Milan v Londonu in Curihu. Milan ne notira zdaj kot svobodna tuja deviza, temveč kot kliriški tečaj. Ponedeljski dopoldanski tečaj v Curihu je bil 24.82, med tem ko je zadnjič to je 21. novembra znašal 24.90. Lira je torej nekoliko oslabela Tudi včeraj je Milan notiral v Curihu 24.82. Pričakuje se, da se bo začelo notiranje Milana tudi na naših borzah.

= **Cene turščici so močno narasle.** Iz Novega Sada poročajo: Na vojvodinskem tržišču z žitaricami je bila zadnje dni zelo čvrsta tendenca. Zlasti so se dvignile cene turščici tako da so v tej sezoni prvič dosegle za promptno, posušeno blago 100—102 Din pariteta Indija. Porast cen se pripisuje živahnemu domačemu povpraševanju in še zmerom slabi ponudbi. Napoveduje se še nadalnji porast.

= **Povišanje tovornine v Italiji.** V Italiji bo stopilo 1. januarja v veljavo povišanje tovorninskih tarif za železniški in avtomobilski promet Povišanje ne bo enako za vse blago in za vse daljave. Znašalo bo 10 do 35% in se bo nanašalo na italijansko izvozno blago in na blago v prevozu skozi Italijo.

= **Dobave.** Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 20 t. m ponudbe glede dobave 5.000 gro werjevih obročkov, direkcija državnega rudnika v Vrdniku do 26. t m ponudbe glede dobave 800 kg strojnega, 200 kg cilindrskega, 400 kg vulkanskega olja, 300 kg olja za mazanje žične vrvi, 300 kg kolomaza in 35.000 m okrajkov za čolne, direkcija železnice v Subotici do 31. t. m. ponudbe glede dobave množine papirja, direkcija državnega rudnika v Velenju do 2. januarja ponudbe glede dobave strokovnih knjig, 600 raznih strojnih vijakov, 78 m raznega železa, 22 izolatorjev, 30 kabelnovih čevljev, 300 kg karbida in ponudbe za zavarovanje rudniških objektov in inventarja in do 8. januarja glede dobave ročic in verig za zasekovalni stroj Kofmann. Komanda pomorskega letališča v Divuljah sprejema do 3 januarja ponudbe glede dobave 20 aviatičarskih aparatov in reservnih delov. Licitacije: v intendan-

V zagrebškem privatnem kliringu so se trgovali avstrijski šilingi po 8.93, grški boni po 30.3750, angleški funti po 247.20 in španske pezete po 6.74, nemške kompenzacijske marke pa so bile v Zagrebu po 14.15.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda dalje popustila in se je trgovala za kaso po 364. Nadalje so bili zaključki v 7% Blairu po 70.75 in v 8% Blairu po 80.50.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2966.79—2981.39, Berlin 1756.08—1769.95, Bruselj 737.87—742.93, Curih 1421.01 — 1428.08, London 215.31—217.37, Newyork 4344.73—4381.05, Pariz 289.52—290.96, Praga 181.49—182.59.

Curih. Beograd 7.02, Pariz 20.3725, London 15.1850, Newyork 308.1250, Bruselj 51.95, Milan 24.82, Madrid 42.30, Amsterdam 208.80, Berlin 124, Dunaj 56.80, Stockholm 78.30, Oslo 76.30, Kobenhavn 67.80, Praga 12.78, Varšava 58.20, Atene 2.90, Bukarešta 2.50.

Efekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 364—364.50 za dec., jan., febr., marc 365 bl., 7% invest. 76 den., 4% agrarne 43.50 den., 7% Blair 70.75—71, 8% Blair 80.50—81.50, 7% posojilo DHB 74 den., 6% begluške 60.50—62, 6% dalm. agrarne 60.75—61.50, 7% stabiliz. 77—79, delnice: PAB 239—242, Trbovlje 115 den., Šećerana Osijek 125—135.

Beograd. Vojna škoda 363—364 (363.50), za dec. 363—364, 7% investicijsko 78 do 78.50 (77,25—78), 4% agrarne 45.50 — 46, 6% dalm. agrarne 62.25 — 62.75 (62.50), 7% stabiliz. (77,25), 6% begluške 64.25 do 64.75, 8% Blair 81—82 (82), 7% Blair, 71.50 do 72 (71.75), 7% posojilo DHB den., Narodna 6350—6560 (6400), PAB 240—242.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago** (17. t. m.). Začetni tečaji: pšenica: za maj 98, za jul. 99.6250, za dec. 100.6250; turščica: za maj 59.6250, za jul. 61, za dec. 57.50.

+ **Winnipeg** (17. t. m.). Začetni tečaji: pšenica: za maj 98.6250, za jul. 98.8750.

+ **Novosadska blagovna borza** (17. t. m.) Tendenca čvrsta. Promet srednji. Pšenica baška 160—165, ladja Tisa 172—174; baška, ladja Begej 171—173; slavonska in sremska 163 — 165; banatska 163 — 168. Oves: baški, sremski in slavonski 130 do 132.50. Ječmen: baški in sremski, 64 kg 132.50—137.50. Turščica: baška, sremska in banatska stara 108—110; nova 104 do 106. Moka: baška in banatska »Og« in »Ogg« 240—265; »2« 225—245; »5« 205 do 225; »6« 180—205; »7« 145—160; »8« 105 do 110. Fižol: baški in sremski beli brez vreč, 2% 225—235. Otrobi: baški, sremski in banatski v jutastih vrečah 82—86; baški v jutastih vrečah, ladja 84—86

+ **Budimpeštanska terminska borza** (17 t. m.) Tendenca slaba. Promet sreden. Pšenica: za marc 18.24—18.26, za maj 18.30—18.31 Turščica: za maj 16.11—15.13.

BOMBAŽ

+ **Liverpool** (16. t. m.). Tendenca mirna. Zaključni tečaji: za dec 6.17 (prejšnji dan 6.31) za jan 6.16 (6.30).

+ **New York** (16. t. m.) Tendenca komaj stalna Zaključni tečaji: za dec. 11.29 (11.47), za jan. 11.25 (11.43).

IZVLEČEK NAŠIH BOŽIČNIH CEN

Liker servis od	Din	26.—
vinski servis od	»	28.50
servis za črno kavo za 6 oseb	»	45.—
servis za kavo ali čaj za 6 oseb	»	70.—
jedilni servis za 6 oseb	»	250.—
damske ročne torbice	»	16.—
veliki nastavek posrebren	»	49.—
nogavice moške od	»	3.—
nogavice ženske od	»	6.50
nogavice otroške od	»	3.—
čevlji moški	»	75.—
čevlji ženski	»	65.—
copate moške	»	31.—
copate ženske	»	26.—
Hubertus otroški plašči	»	145.—
Hubertus moški in ženski plašči	»	250.—
Ženski plašči s kožuhovino	»	250.—

ANT. KRISPER

Mestni trg 26 — LJUBLJANA — Stritarjeva ulica 1-3

Temperature nebesnih teles

Po kozmičnih pojmih je naše sonce hladno telo — Plini z brzino do dvesto kilometrov na uro

V londonski Akademiji znanosti je govoril pred kratkim sloviti astronom James Jeans, ki mu je znanost dolžna že marsikakšno dragoceno odkritje, o zanimivi temi.

Bavil se je s temperaturo nebesnih teles. Učenjak je tu pred vsem poudaril, da moramo naše sonce smatrati po kozmičnih pojmih za nenavadno »hladno«. Njegova temperatura znaša, kakor je izračunal svoječasno naš slavni rojak prof. Štefan »komaj« 6000 stopinj Celzija. Vsak kvadratni palec sončne površine izžareva na ta način energijo 50 k. s., a vendar je to kaj malo v primeri z energijo, ki izvira iz najmanj 70.000 stopinj C na površinah večine drugih nebesnih teles.

Najsvetlejša stalnica neba, Sirius, tudi ne spada med najbolj vroče zvezde. Ima »le« površinsko temperaturo 10.000 do 11.000 stopinj, torej približno dvakrat toliko kakor sonce, a vendar malo v primeri z drugimi stalnicami. Te stvari moramo vzeti seveda relativno. Za naše razmere je tudi temperatura kakšnega Sirija preogromna. Kaj pomeni 70 000 stopinj C, si ne moremo niti predstavljati. Sir Jeans je poskusil to z lepo primerjavo. Vsak kvadratni centimeter na nebesnem telesu s 70.000 stopinj izžareva namreč toliko vročine, da enači ta energijske porabi vsega angleškega prodovja in to je za naše pojmovanje vendar ogromno.

Na zvezdah je še marsikaj takšnega, česar si mi ne moremo prav predstavljati. S temeljitimi spektralno analitičnimi preiskavami je sir Jeans n. pr. ugotovil, da je gostota nekih manjših zvezd tolikšna, da tehta komaj za lešnik velik košček takšne zvezde nič manj nego celo tono. Če bi kakšen človek živel na takšni zvezdi, bi prvič sam tehtal na tisoče ton, drugič bi pa v svojem malem žepu lahko nosil težo stotin ton—če bi mali žep to vzdržal.

Zelo zanimive so bile tudi astronomove navedbe o izsledkih njegovega raziskavanja sončnih peg. Kakor znano imajo te pege, ki nastopajo v periodi 11 let, na vremenske razmere naše zemlje velik vpliv. Po teoriji angleškega učenjaka predstavljajo te pege plinske izbruhe iz notranjosti sonca, pri čemer se plini, čim dospejo na površino sonca, razbežijo v svetovni prostor z brzino skoraj dveh milijonov kilometrov na uro. Na zemlji se izraža vpliv teh bežečih plinastih mas na soncu z magnetskimi viharji, ki jih občutimo povprečno 30 ur po erupciji na soncu.

Novi svetovni šahovski prvak

Dr. Machgielis Euwe, je bil rojen 20. majo 1901 v Amsterdamu in je sedaj profesor na dekliškem liceju v Amsterdamu.

Že kot vseučiliški student je Euwe vzbudil v svoji domovini splošno pozornost kot šahist. Žel je uspeh za uspehom in si l. 1921. že kot 20 letnimladenič priboril naslov šahovskega prvaka za Nizozemsko, kar je ostal vse do svojega najnovejšega in največjega uspeha, ko je postal svetovni šahovski prvak. L. 1928 si je v Haagu priboril naslov svetovnega mojstra—amaterja. Svoj prvi match z Aljehinom je zgubil v razmerju 5.5 : 4.5.

Masarykovi akademski naslovi

Olomouški »Našinec« priobčuje naslednjo sestavo akademskih naslovov T. G. Masaryka:

Doktor filozofije, častni doktor filozofske fakultete in častni doktor pravnih ved Karlovega vseučilišča v Pragi, častni doktor češke tehnične visoke šole v Pragi, častni doktor filozofske fakultete vseučilišča v Zagrebu, častni doktor evangelske teološke Husove fakultete v Pragi, častni član Češke akademije znanosti in umetnosti v Pragi, častni član Kraljeve znanstvene družbe v Beogradu, častni član sociološkega zavoda v Turinu, častni doktor vseučilišča v Oxfordu, Predsednik Mednarodnega sociološkega zavoda v Parizu, častni doktor pariškega vseučilišča, častni doktor strasbourškega vseučilišča, bivši redni profesor Karlove univerze v Pragi in bivši profesor Kraljevega kolegija v Londonu.

Vse te naslove si je stari predsednik pridobil s svojim znanstvenim delovanjem, torej ne kot politik.

Brzi vlak zavozil v karavano

Nočni brzovlak, ki vozi iz Basre v Bagdad, je zavozil v karavano velblodov in se iztiril. Strojevodji je uspelo šele po 800 m vožnje ustaviti vlak. K sreči ni bilo človeških žrtev, pač pa je stroj ubil 17 velblodov.

Zima v Tokiu

V mrzlih zimskih dneh nosijo dame v Tokiu košček papirja, ali tenkega blaga pred usti

Konec lepotne kraljice

V New Yorku se je zastrupila s svetilnim plinom Portoričanka Doleres Quinoes, ki so jo l. 1933. v Madridu izvolili za lepotno kraljico in nagradili z ogromno vsoto kakšnih 8 milijonov dinarjev.

Nesrečnica se je istega leta, ko je prejela to nagrado, v Havani seznanila s 45-letnim moškim, ki se je izdajal za bogatega trgovca. Bil je pa slepar, ki mu je v skopem letu uspelo, da je pognal ves njen denar. Pred kratkim sta se mudila v New Yorku in tu so ga aretirali, mlada žena pa je pri tem še zvedela, da je bil nje »mož« že trikrat poročen in večkratni srečni oče.

Žaromet, ki ne slepi

Slepitev po žarometih naproti prihajajočih motornih vozil je za vsakega vozača nad vse nevarna. V Ameriki pa so izumili polariziran film, ki se namesti pred žarometa in preprečuje slepitev naproti prihajajočih vozil, če si vozači priskrbijo ustrezajočo analizatorno pripravo. Svetloba, ki pada na cesto, ostaja navzlic temu skoraj nespremenjena.

Iz Abesinije

Abesinski vojskovodja ras Desta, poveljnik desnega krila abesinske južne armade

Umetni pergament

Pergamentu enakovredno tvorivo, ki se da brusiti, polirati in obdelovati kakor lesni furnir

V dobi umetnega bencina, umetnega gumija, umetnega sladkorja in drugih sintetičnih proizvodov vsakdanje rabe, ni nič čudnega, da so se kemiki lotili tudi reševanja starega problema, kako bi izdelali umetni pergament.

Pergament, je kakor znano nestrojena živalska koža, ki se od usnja strojene kože, razlikuje po tem, da vsebuje med kožnimi vibrili svoje naravne tolščne, glutinske in keratinske snovi. Papirna industrija se je že dolgo trudila, da bi iz papirja izdelala pergamentu podobno in tudi enakovredno umetno tvorivo, ki bi bilo pred vsem prav tako trpežno, a dosti cenejše od naravnega pergamenta. Ti poskusi niso mogli uspeti, ker so vse papirne imitacije pergamenta posnemale le njegovo površino. Natančnejše znanstveno raziskovanje je končno ugotovilo, da gre v prvi vrsti za to, da se iz papirja, ki naj bi postal pergament, iztisne zrak, na njegovem mestu pa se papirno vlakno prepoji s tolščnimi, glutinskimi in keratinskimi snovmi.

Če bi papir enostavno namakali v te snovi, ne bi prišli do smotra in tudi vakuumska metoda je pri tej gosto tekoči, visoko molekularni snovi odpovedala. Tu so ugotovili, da zrak ne ostavi notranjosti papirja, če znaša zunanji pritisk zraka 0 in vlada v notranjosti torej višji pritisk 1 atmosfere. Zato so poskusili nasprotno pot: emulziji, v katero so pomakali papir, so dali pritisk 8 do 12 atmosfer. Res je ta pritisk zrak iz papirja iztisnil, na njegovem mestu pa je potem emulzija neovirano prešla v najmanjše dupline in luknjice v papirju. Tako izdelani umetni pergament pa je bil prav tako drag kakor naravni, dokler niso našli primernega postopka za neprekinjeno impregnacijo dolgega papirnega traku.

Po impregnaciji sledi osušitev, pri kateri preparirani papir oroženi. Končni produkt pa potem izgubi lastnosti papirja in postane naravnemu pergamentu enakovreden, samo da je neprimerno cenejši. Uporabiti se da za vse svrhe, kjer so si morali doslej pomagati s pergamentom, posebno važna pa je bila tudi ugotovitev, da se da to tvorivo brusiti, polirati in sploh obdelovati kakor lesni furnir.

V petih urah čez ocean

Poleti v zračni plasti med troposfero in stratosfero

V nekem predavanju se je bavil prof. Hill z londonske tehnične visoke šole s problemi bodočega letalskega prometa. Po njegovem mnenju bo že v doglednem času mogoče uresničiti redne letalske zveze med celinami in sicer v višini stratosfere. Brzina in nosilnost letal se bosta kmalu tako izpopolnili, da bodo letala z 800 k. s. v petih urah prepeljavala po štiri potnike preko Atlantika. Ta letala bodo vse udobnejša od današnjih.

Prof. Hill je tudi povedal, da se temperatura v stratosferi po najnovejših domnevah viša, tako da je v višini 50 km enaka temperaturi na zemeljski površini. Narašča pa potem še dalje tako, da bi v višini 300 km kos jekla zažarel in se stopil. Zračna plovba seveda ne pojde tako visoko. Držala se bo v vmesni plasti med troposfero in stratosfero, to je približno v višini 10.000 m, kjer bo lahko izkoriščala stalne vodoravne zračne toke.

Priprave proti zračnim napadom v Angliji

Trideset milijonov plinskih mask za prebivalstvo

Angleški listi poročajo, da je vlada pripravila načrt, po katerem bi se v treh letih izvedlo vse potrebno za zaščito civilnega prebivalstva pred zrančnimi plinskimi napadi. Oblasti bodo imele v zalogi 30 milijonov plinskih mask, ki se bodo razdelile v primeru nevarnosti, poleg tega pa bodo dale izdelati 3 milijone nepropustnih omaric za male otroke.

Te omarice so opremljene z zračno sesalko in filtrom, ki ne propušča, kakor so pokazali poskusi, nobenega plina od zunaj. Matere same bodo lahko s pumpo dovajale v omaricah zaprtim otrokom čist zrak. Takšne omarice bodo z vsemi pripravami zelo poceni, veljale bodo okrog 60 Din v našem denarju, maske pa bodo veljale 2 pencea. Navzlic temu bodo finansirali nabavo vsega zaščitnega materijala iz javnih skladov. Uspele poskuse so napravili na Angleškem tudi s posebnimi strehami za otroške vozičke, ki ne propuščajo strupenih plinov.

Krvnik — dvakratni morilec

Poživinjenec je vrgel v ogenj dva na pol živa otroka

V Korneuburgu v Avstriji so obsodili na 10-letno ječo neko Marijo Fürstovo, ženo Aloisa Fürsta, ki je bil za svetovne vojne avstrijski vojaški krvnik. Fürst je pred nedavnim zvabil dva otroka, med njima svojega lastnega, k sebi, ju istočasno z vsako roko prijel za vrat in dvignil v zrak. Tako ju je držal in stiskal za grlo, dokler se nista zadušila. Potem je trupli odnesel v podstrešje in zapovedal svoji ženi, naj zakuri ogenj.

Njegova žena je gledala ves prizor od začetka do konca, preiskava pa je še dognala, da je bilo v obeh malih žrtvah bržkone še neka sled življenja, ko ju je poživinjeni mož vrgel v ogenj. Fürst se je kazni odtegnil s tem, da se je v preiskovalnem zaporu obesil. Pri razpravi je skušala njegova žena tajiti, da bi bila prisostvovala in sodelovala pri strašnem zločinu, pa se je morala pod težo dokazov končno vdati.

Francoska gastronomija

Francozi se med vsemi narodi menda najbolje zavedajo, kakšen pomen ima dobra kuhinja za srečo na zemlji. Pariškemu vseučilišču sta priključila poseben zavod za higieno prehrane in tako zvana »šola sreče«. V tej šoli so imeli letos predavanja z naslednjimi naslovi: »Higienski obed«, »Sedeljivi obed«, »Umetniški obed«, »Poslovni obed«, »Ljubezenski obed«, »Intimni zakonski obed«, »Sreča prihaja z jedjo«. In vse to s praktičnim predvajanji. . .

Danes bo izvoljen novi predsednik čsl. republike

Vnanji minister dr. Edvard Beneš (s svojo soprogo), ki ga je bivši državni predsednik T. G. Masaryk priporočil za svojega naslednika

Pogled na Hradčane

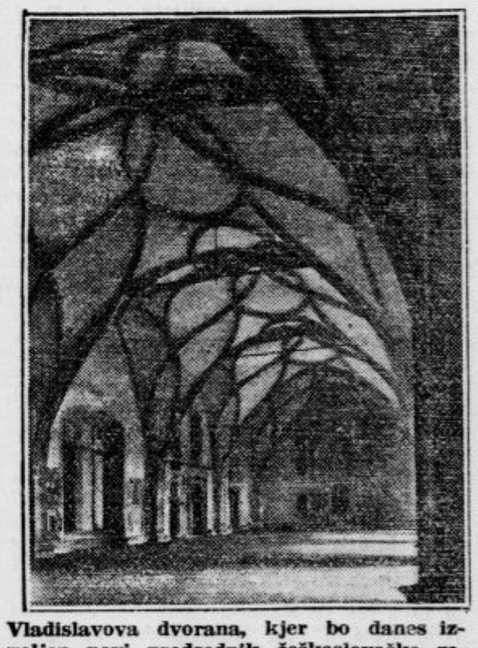

Vladislavova dvorana, kjer bo danes izvoljen novi predsednik češkoslovaške republike

Razstava demantov

V Parizu imajo ta čas razstavo demantov, ki so jo bogato založili s pošiljkami iz domačih in inostranih krajev. Najlepši razstavni kos predstavlja veliki demant, ki so ga l. 1895. našli v Transvalu in so mu pozneje na čast jubileja kraljice Viktorije dali ime »Jubilejni demant«. Veliko pozornost zbuja tudi »Nasak«, ki je bil nekoč last nekega indskega duhovna in je danes med najlepšimi kamni v angleški kronski zbirki. Mnogo pa je tudi demantov, ki so jih našli v najnovejših časih in ki so med drugim zanimivi po tem, ker kažejo, da se danes vse drugače brusijo in fasetirajo nego nekoč.

AKO ŽELITE, DA BO VAŠE PERILO LEPO OPRANO, POTEM UPORABLJAJTE ZA PRANJE EDINO LE

PERION

PRALNI PRAŠEK, NAŠ KVALITETNI SLOVENSKI IZDELEK.

Najemniki — dediči

V Londonu so imeli dokaj redki primer, da se je neki hišni posestnik v oporoki spomnil najemnikov in jih določil za dediče. Stranke v neki najemniški hiši v londonskem Southfieldu so prejele te dni nepričakovano vest, da jim je lastnik, neki Edward Green, ki je umrl že julija, namenil vsaki po sto funtov. Strank je štirideset, torej prejmejo skupaj 4000 funtov.

Green je bil precej čudaški. Ni živel v Londonu, temveč na svojem posestvu v Škotski, svojih najemnikov pa ni nikoli videl. Ne morejo si razlagati, kaj ga je napotilo k temu, da se jih je spomnil. Vsekako je storil dobro delo, kajti gre za same revne ljudi, ki jim bo po sto funtov nekaj zaleglo.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Kaj ste rekli? Da sem podoben oslu?«

»Ne, oprostite, ne vi. Zamenjal sem vas z nekim gospodom, ki vam je zelo podoben.«

ANEKDOTA

Voltairea je nekoč vprašala neka dama, čemu nimajo v nebesih zakona. »Enostavno zaradi povračila«, je menil filozof, »saj tudi na zemlji v zakonu ni nebes«.

VSAK DAN ENA

Pediker (na izletu v čolnu): »Že vidim, da je ta, ki moli noge iz vode v zrak, gospod Korenček. Poznam ga po njegovih podplatih«. (»Tidens Tegn«)

Kulturni pregled

Pot mladega skladatelja
Blaž Arnič o sebi in svojem delu

V našem umetnostnem dejanju in nehanju dandanes menda ni panoge, ki bi bilo v nji toliko oblikovne razgibanosti in toliko idejnega razdora kakor v glasbi. Najekstremnejši modernizmi, ki so se zasejali v svetu, najdejo v naših starejših in mlajših generacijah goreče privržence ki skušajo s krepko samozavestjo uveljaviti svojo novo vero, drugi, zmernejši, ki rajši prisluškujejo glasu srca kakor paroli razviharjenega in burnega dneva, pa so ostali zvesti bogatemu izročilu in dediščini, ki sta ju nabrala zemlja in čas. To pot je krenil tudi Blaž Arnič, eden najbolj vidnih iz mladega skladateljskega rodu, ki je z nedavnim orgelskim koncertom v stolnici dosegel pri poslušalcih tako močan vtis, da je kritika zastavila vprašanje, »ali ni v skladatelju tistih prvin, iz katerih bi nam utegnil kdaj dozoreti slovenski Bach«. Naj nam bo dovoljeno, da s kratkim razgovorom, ki smo zanj

Blaža Arniča naprosili, še posebej opozorimo nanj, ki je v najbednejših razmerah — saj je bilo življenje slovenskega umetnika od nekdaj življenje proletarca — v pičlem razdobju desetih let ustvaril bogato serijo velikih del, kakor se z njimi lahko ponaša malo naših komponistov.

Blaž Arnič se je rodil leta 1901. v Lučah v Savinjski dolini. Usoda ga je postavila v izredno muzikalično okolje in tako se je že v zgodnji mladosti začel ukvarjati z glasbo. Oče in mati sta se odlikovala kot pevca s prirodno lepim glasom. Njegov prvi instrument je bila harmonika, ki jo je že kot devetletni fant igral, da so se odrasli radi občudovaje zbirali okrog njega. Ker je v vaški delovala godba na pihala, se je kmalu seznanil z vsemi instrumenti vaškega orkestra in jih igral, kmalu pa mu je pripadla še dirigentska palica, da je vodil z največjim navdušenjem. Vsa ta prva njegova glasbena vzgoja je temeljila samo na dobrem posluhu. Hodil je poslušat razne druge godbe, da si je zapomnil melodije in spremljavo na pamet, in potem učil svoje godce. Ker takšen način dela pač ni mogel utešiti njegovega stremljenja po umetniškem izživljanju, se je vpisal na orglarsko šolo v Ljubljano, kjer mu je bil prvi učitelj harmonije in kontrapunkta dr. Kimovec, v orglah in klavirju pa msg. Premrl in prof. Ravnik. Leta 1923. je šolo absolviral, na kar je eno leto služboval kot organist in pevovodja v Bučki pri Novem mestu, kjer je priredil ta čas prvi cerkveni koncert na Dolenjskem. Ker ga je gnalo po višji glasbeni izobrazbi, se je leta 1925. vpisal na drž. konservatorij v Ljubljani in pet let pozneje absolviral pri msg. Premrlu orgle, pri prof. Škerjancu pa kompozicijo. Da se še malo razgleda po muzikalnem svetu, je nato odšel na Dunaj in leta 1932. absolviral novi dunajski konservatorij: dirigentstvo pri prof. Nilliussu, kompozicijo pri prof. Lustgartnu in dr. Zadorju, ki je danes eden najbolj znanih instrumentatorjev in pri katerem se je Arnič izven šolskega pouka specializiral še v instrumentaciji.

O svojih dunajskih letih, ki pomenijo najveselejše in hkratu najbolj žalostno poglavje njegovega življenja — zakaj takrat je preživljal svoje najbolj bedne dni in ustvarjal svoja najlepša dela — mi je Arnič pripovedoval:

— Na Dunaju sem šel opogumljen po majhni banovinski podpori, deloma pa sem upal, da si bom lahko s poukom nekaj zaslužil sam. Prvo leto sem stanoval v Schottgasse v tretjem okraju, kjer sva si s kolegom Mavrinom, ki je zdaj profesor petja v nekem konviktu v Vojvodini, delila skromno sobico. Gospodarila sva v prijateljskem skupnem gospodinjstvu, imela sva gorilnik na špirit, da sva si kuhala čaj. Živel sem po večini od kruha in vode, delal sem vsak dan od jutra do dveh čez polnoči. Čez dan sem imel opravka s šolo, ponoči pa sem delal svoje reči. Nekaj malega sem zaslužil s tem, da sem vodil pevski odsek Jugoslovenskega akademskega krožka, ki je imel svoje prostore pri Fuchsu na Marijahilfer strasse. Po dvakrat na teden smo imeli vajo in vsakokrat sem hodil po dve uri daleč od doma do lokala, ker si za tramvaj pač nisem imel od česa priškrniti. Kakšen mesec, preden bi bil moral na diplomski izpit, sem bruhnil kri. Sam ne vem, kako je iznenada prišlo, a kakor so mi povedali na kliniki, mi je v pljučih počila žila, ker sem preveč slonel pri delu in ker sem imel preslabo hrano. Zdravniki, posebej še dr. Schlander, ki je moj ožji rojak iz Gornjega grada in je eden najbolj slovečih specialistov na kliniki, so se z vso skrbnostjo zavzeli zame, prav tako pa so se tudi slovenski visokošolci izkazali za najboljše tovariše. Profesorji, ki so mi bili zmerom zelo naklonjeni, so mi šli na roko in mi premaknili termin, tako da sem lahko napravil izpite in šel. Z Dunaja sem se zatekel najprej v Ljubljano, na zdravnikov nasvet pa sem šel za malo časa na Gorenjsko, potem pa domov. Naslednje leto se mi je ponudila prilika, da preživim nekaj dni v samostanski celici in to so bili dnevi mojega najbolj plodnega dela. Lani sem poučeval petje na nižji dominikanski gimnaziji v Bolu in življenje na morju mi je povrnilo mnogo tega, kar sem izgubil na Dunaju. Zdaj sedim v Ljubljani, delam po malem in čakam, da se odpre pot v življenje meni in mojim stvarem.

Naprosil sem ga, naj mi kaj več pove o svojih delih.

Prvo večje delo, ki sem se z njim predstavil javnosti, je bil »Trio«, ki ga je Brandlov trio izvajal 1. decembra 1932 na velikem dunajskem koncertu, ki sem ga za narodni praznik pripravil s svojimi pevci-študenti. »Trio« sem bil napisal že v Ljubljani, ko sem študiral pri prof. Škerjancu, in obstoji v štirih delih iz čisto muzikalnih domislekov. Delo je doživelo ob svojem krstu izredno lep uspeh in dunajska kritika je bila kar navdušena. »Orgelski koncert« v treh delih, ki sem ga napisal na Dunaju, in ki sem ga zadnjič izvajal v stolnici, je prvo veliko delo v naši orgelski literaturi. V letih 1929 — 31 sem napisal simfonijo »Dumo«, ki sem jo zgradil po pesnitvi Otona Župančiča in sestoji iz štirih delov. V četrtem delu pa nastopi zbor z baritonskim in sopranskim solom. »Dumo« predelujem še enkrat, ker bi ji rad dal krajšo, lažjo, bolj zgoščeno obliko. Vsekakor je to eno največjih del slovenske in jugoslovenske glasbene literature, saj traja celotna izvedba nad dve in pol ure, po najnovejši preuredbi pa še zmerom približno poldrugo uro. »Dumi« je sledila simfonija »Te Deum«, napisana v štirih delih za velike orkestre in orgle, v četrtem delu pa nastopi zbor. Glasbena zamisel se naslanja na religiozni tekst »Te Deum laudamus«, zame pa je hkratu simbol zmage nad gmotno bedo, ki sem jo trpel na Dunaju. Ko sem se bil pred dvema letoma zaprl v samostansko celico, mi je zrasla »Rapsodična simfonija«, namenjena za velike orkestre s spremljevanjem klavirja, zgrajena v treh delih, glasbena zamisel pa je vzeta iz psalma 1936: »Ob rekah smo sedeli in jokali, ko smo se spominjali Siona«. V sonatni obliki sem napisal »Uverturo komične opere« z izrazitno slovanskim temom. »Uvertura« je bila izvajana na Dunaju prav v času, ko sem ležal na kliniki, in je pod mojstrsko taktirko mojega profesorja Niliussa žela velik uspeh in popolno priznanje. Moja želja je samo še, da bi mogel s svojimi deli pred javnost tudi doma. L. M.

Faksimilirana izdaja prve slovenske knjige

Med knjigami, ki so jih poslala na letošnji božični trg slovenska založništva, je najoriginalnejša **faksimilirana izdaja Trubarjevega »Catechisma«**. Poznavalcu izborne dr. Ruplove Antologije slovenskih protestantskih piscev, ki je izšla pri Tiskovni zadrugi, so znani samo nekateri odlomki iz te edinstvene knjige. O nji vemo, da jo je poslal v svet Primož Trubar l. 1551. kot prvo v slovenskem jeziku natisnjeno knjigo. Od originalne, v Tübingenu izišle knjige je ohranjen en sam izvod, ki sodi med največje zaklade dunajske Nacionalne biblioteke. Kakor vsa protestantska literatura te dobe, je bila zlasti prva knjiga močno preganjana in vstajenje od mrtvih, ki ga je doživela v l. 1935. je samo znak, da nam je dandanes vse kaj drugega kakor je bila v vzburkanem 16. stoletju. Njen verski duh je izhlapel kakor vonj starih rož: ostali so orumeneli lističi njene forme, njenega jezika: tega, kar je bilo nekoč za njo postranskega pomena. In ti lističi imajo vonj in čar, ki ga lahko zaznava samo kulturno že nekoliko raznežen Slovenec: surovi in težki vonj stare slovenske besede.

Silvester Škerlj, ki vodi Akademsko založbo, se je letos odločil, da dunajski unikat kot najdragocenejšo in najčastitljivejšo slovensko knjigo, stori dostopnega javnosti. Fotografska delavnica dunajske Nacionalne knjižnice je v juliju in avgustu fotografirala stran za stranjo. Tako je Trubarjeva knjiga po 384 letih zopet nastopila pot v domovino. Najprej kot snopič fotografij. Po teh so v Ljubljani izdelali kliševe. Toliko klišejev kot strani: 245. Natisnjena na antičnem papirju (kako bi se tu prilegel ročni papir!), opremljena s kratkim pojasnilom ob koncu knjige in vezana v polusnje je nova izdaja prve slovenske knjige stopila med množico svojih novih in najnovejših sestra, ki so tolikanj različne po vsem svojem značaju in posebej še po svoji besedi.

Iz nekoč zasovraženih in morda še bolj ljubljenih prvih slovenskih bukev se oglaša v začetku slovenskega besedila Trubarjev krščanski pozdrav: »Vsem Slovencom gnado, mir, milost inu pravo spoznane božje skuzi Jezusa Kristusa prosim«.

Prvič dobivamo prvi Trubarjev tekst ne le v njegovi integralni vsebini, marveč tudi v njegovi verni grafični obliki, ki jo je omogočila moderna reprodukcijska tehnika. Iz celotne knjige veje mnogo bolj kakor iz posameznih odlomkov vonj starine in duh reformacije, ki je pri nas šele vzbudila zavest, da je ljudska govorica vredna božje besede. Kdor ima globlji smisel za jezik in njegove simbolične vrednosti; kdor vidi v njem »vrč dragoceni«, v katerega narod skozi dolga stoletja priliva esenco svoje duševnosti, bo v primitivnem, neizčiščenem, a prav po svoji robati, hrapavi obliki učinkujočem Trubarjevem jeziku občutil simbolično vrednost prve slovenske tiskane knjige. Tisk je pomenil takrat velik prelom v kulturni zgodovini, in vstop slovenske govorice v prvo knjigo je pomenil ponovni vstop Slovencev v zgodovino.

Izdaja prve slovenske knjige v njeni integralni obliki je veliko dejanje pietete do začetnika naše književnosti Primoža Trubarja in sploh do slovenske kulturne tradicije. Tako je dunajski unikat postal, čeprav v reproducirani obliki, zopet vsakomur dostopna knjiga, ki bo poleg Ruplovih »Slov. protestantskih piscev« omogočala neposredno spoznavanje davnih začetkov slovenske književnosti in knjige. —O.

Zapiski

Prešernoslovska predavanja univ. prof. dr. Kidriča. V ponedeljek je predaval v Ljudski univerzi v Ljubljani univ. prof. dr. Fr. Kidrič o Prešernu, snoči pa je imel v Ljubljanskem klubu drugo predavanje s prešernoslovskega področja. Poročila o obeh predavanjih smo strnili in izideta na tem mestu v četrtek ali petek.

60-letnico Kirila Hristova, znamenitega b[illegible] ki jo je praznoval 12. junija t. l. in katere se je z daljšam člankom spomnilo tudi »Jutro«, je 12. t. m. svečano proslavil Slovanski institut v Pragi, skupno s Češkoslovaško-bolgarskim društvom. O življenju in delu pesnika je govoril odlični poznavalec slovanskih literatur, profesor na Karlovi univerzi Jiří Horák. V sijajno zasnovanem predavanju je orisal glavne razvojne smernice bolgarske književnosti, določil mesto, ki v nji pripada Hristovu in z globokim razumevanjem ocenil njegovo pesniško delo. Govorila sta tudi predsednik Slovanskega instituta univ. prof. dr. Murko in univ. prof. dr. Jos. Páta, znani propagator bolgarske literature na Češkem. Naj omenimo ob tej priliki, da je k pesnikovemu jubileju izdala »Československo-bolgarska vzajemnost« v krasni opremi izbor iz poezije in proze K. Hristova v zelo dobrem prevodu književnice Jiřine Karasove in Noeni Molnarove. O. B. (Praga).

Pavčič: Mladinski klavirski albumi. — Glasbena Matica je izdala mladinsko zbirko narodnih in ponarodelih ter ljudskih pesmi za naše klavirske začetnike v priredbi priznanega klavirskega pedagoga Josipa Pavčiča, ki je že poprej obogatil našo mladinsko literaturo z mnogimi uspelimi zvezki lastnih in prirejenih skladb. Izšla sta dosiej dva zvezka kot pripomoček začetniškemu pouku. Prvi obsega 15, drugi pa 17 malih pesmic (mislim, da ne »pesemc«, kakor stoji na ovitku). Večinoma so sestavljene v C—duru in v violinskem ključu za obe roki, polagoma pa prehajajo tudi v druge tonovske načine, najpoprej v triu v dominanto, nato pa (v poslednjih) še drugam. Iz previdnosti je prireditelj poleg rednih predznakov spredaj pristavil še vsaki potrebni noti posebej predznak, kar sicer govori za [illegible] dolgoletne prakse, ki stalno pokaže, da učenec prerad spregleda uvodoma navedene predznake, kar pa obenem ortografski ni pravilno ter utegne zavesti učenca v nadaljnjem v zmotno pričakovanje, da bo vedno tako postrežen kar sproti. Klavirski stavek je pregleden, preprost (kakor je primerno za to stopnjo), in dobro opremljen s primernim prstnim redom. Izbira pesmic je samovoljna, prav tako razvrstitev, ki dopušča celo to površnost, da si sledita ponekod po dve skoraj do poslednje note enaki pesmici. Pri zadnjih skladbicah je prav dobro označen tudi pedal, v kolikor sploh prihaja v poštev na taki stopnji klavirske tehnike. Srčkane risbe iz našega kmetskega življenja je prispeval arh. Oton Gaspari. Zunanja oprema je znana edicije Glasbene Matice. Oba zvezka bosta dobro rabila učeči se mladini in pedagogom, ki oslanjajo svoje delo na narodni zaklad in melodično izvežbanje učenca. L. M.Š.

Uvod v splošno lingvistiko je spisal in izdal pod naslovom »Uvod u opću lingvistiku« prof. dr. S. Živković v Zagrebu. Knjiga je prva te vrste na Slovanskem jugu. Podaja v poljudnem slogu, vendar po strogo znanstvenem kriteriju pregled celotne discipline. Tako obravnava med drugim geneološko razdelitev jezikov, vrste govoric (na pr. stanovsko govorico), razvoj govora s podrobno razčlembo otroškega jezika, dalje strukturo in morfologijo jezika, njegovo semantiko in glasovne zakone. Posebno poglavje je posvečeno teorijam o postanku jezika zlasti še apriorističnim in evolucijskim teorijam Wundta, Jespersena in tako zvana jafetitska teorija, ki je najbolj razširjena v znanstvenih krogih današnje Rusije. Kratek pregled razvoja lingvistične vede zaključuje to izredno poučno knjigo. Velika prednost dr. Živkovičevega spisa je že v tem, da je spisan pregledno in jasno in zadostno upošteva najnovejše znanstvene rezultate. Bibliografija ob koncu vsakega poglavja in splošna že v dodatku navaja najpomembnejše domače spise in vodilna tuja dela v nemškem, francoskem, angleškem in ruskem jeziku. Poglavje o fonetiki je ilustrirano. Knjiga prof. dr. Živkovića bo dobro rabila ne le jezikoslovcem, marveč tudi vsem praktičnim poznavalcem jezikov, ki tako dobe vpogled v osnovne lingvistične probleme: prav zaradi preglednosti in jasnosti bo nje težka, vendar močno zanimiva vsebina vzbudila pozornost slehernega, lingvistično količkaj zainteresiranega čitatelja. Okusna oprema in nizka cena (Din 30.—) ustrezata zahtevi časa. Knjiga je vredna toplega priporočila. (—o.)

S P O R T

Olimpijski trener Gunnar Hagen v Ljubljani

Včeraj zjutraj je prispel iz Osla na Norveškem preko Nemčije in Avstrije v Ljubljano olimpijski trener naših fantov Gunnar T. Hagen. Sprejeli so ga zastopniki JZSS in mu dali potrebna navodila — malo težko je šlo, ker obvlada samo norveščino — in danes je Hagen že odpotoval na Pokljuko, kjer bo pripravil naše tekmovalce za Garmisch Partenkirchen. Hagen je specialist za skoke in klasično kombinacijo in slovi kot eden najboljših trenerjev Norveške. O tem priča laskavo pismo, ki ga je nedavno poslal Birger Ruud našemu savezu, v katerem poudarja, da smo imeli pri izbiri trenerja zelo srečno roko.

Gunnar T. Hagen je po poklicu stavbni tehnik in doma iz Osla. Pri nas ostane do začetka marca.

Smuške prireditve v Mežici in na Peci

Dne 22. decembra se vrši vztrajnostna tekma za prvenstvo KZSO na 18 km dolgi progi Mežica-Kotlje do smučarske koče pri Pokrovu. Start ob pol desetih v Mežici, cilj pri smučarski koči pri Pokrovu. Tam se razglasijo tudi doseženi rezultati. Prijave in žrebanje startnih številk po prihodu avtobusa v Mežico. V koroškem podsavezu včlanjeni klubi se vabijo, da pošljejo na to tekmo čim več tekmovalcev

Pred dnevi smo objavili v časopisju, da se vrši od 24. do 31. XII. 1935 visokoalpinski smuški tečaj na Peci. K temu objavljamo danes še program, ki je: Arlberška šola, poleg tega še specijelna obdelava kristijanij, terenskih in prečnih skokov, uporaba kože morskega psa, derez, pik'na etc. na poledenelih obronkih, vaje v smuku višinska razlika 500 m., na strmem terenu slalom ter kombinirano smuk in slalom. Tečaj se bo vršil po znanju tečajnikov. Teren okoli koče je za vsakega tečajnika. Ko že nekaj pridobi se ga popelje v višje lege. Predpoldan vaje na terenu, po kosilu eno uro teorija, potem zopet na terenu praktične vaje. Tečajniki se bodo grupirali po znanju. Da bo dana možnost posetiti tečaj tudi manj premožni smo znižali dnevno oskrbo za petkratno prehrano dnevno, prenočnino in tečajnino na Din 35, trikrat hrana, prenočnina in tečajnina pa na Din 30. Tečaj se lahko prične na željo prijavljencev že 23. 12. t. l. in se na željo tečajnikov lahko podaljša do 6. I 1936. V tečaj se sprejmejo interesenti najkasneje do 1. I. 1936. Oni, ki hočejo vstopiti v tečaj dne 23. 12. morajo poslati prijavo S. P. D. v Mežici najkasneje do 20. 12.

Službene objave LNP
(14. seja k. o. 12. decembra)

Kaznujejo se: Grošelj Božo, Primorje in Tomšič Anton, Mars, po § 18 k. p., prvi z enomesečno zabrano igranja, drugi s 14- dnevno zabrano igranja. Perko Dane, Mars, po § 18 k. p. z enomesečno zabrano igranja. Erkar Nande, Korotan—Lj., po § 18 k. p. z enomesečno zabrano igranja. Cotič Franc, Mladika, po § 18 k. p. s 14-dnevno zabrano igranja. Sajbitz Franc, Moste, po § 18 z enomesečno zabrano igranja. Ramovž Drago, Mladika, po § 18 k. p. z enomesečno zabrano igranja. Pirih Pavel, Radovljica, po §§ 24 in 3 k. p. z enomesečno zabrano igranja. Mekovec Josip, ČSK, po § 24 z uporabo §§ 13 in 14 k. p. z enomesečno zabrano igranja. Ivič Franc in Lazar Ferdo, oba Ptuj, po § 18 k. p. vsak po 14 dni zabrane igranja. Čater Vili, Olimp, po § 24 z uporabo §§ 13 in 14. k. p. z enomesečno zabrano igranja. Wohlgemut Leopold, Atletiki, po §§ 30 in 31 k. p. s 14-dnevno zabrano igranja. Gorišek Stanko, Atletiki, po § 24 k. p. z dvomesečno zabrano igranja. Vse kazni tečejo od dneva objave.

Vovku Daretu, Ilirija, se zabeleži prestopek. Po prijavi Svobode-Lj. se zaslišita Jančigar Viktor in Karel. Ustavi se postopanje proti Potočniku Cirilu, Korotan-Lj., in Povhetu Alojziju, Mars, ter se zadeva položi a. a. Prijava Jadrana z dne 8. novembra t. l. v zadevi izključitve nekaterih igralcev se odloži a. a., ker klub ni navedel konkretnih prestopkov. Pantović Budislav, Drava, se suspendira po § 67 k. p. v zvezi njegovega prestopka na tekmi Drava-Ptuj dne 20 oktobra t. l.

Smučarski tečaji SK. Ilirije. Smučarska sekcija SK. Ilirije bo prirejala stalne smučarske tečaje v okolici Ljubljane. Prvi tečaj za mladino in dame prične koncem tega tedna. Vršil se bo pod nadzorstvom saveznega smuškega učitelja. Prijave se sprejemajo še do petka zvečer, in sicer pismeno na naslov kluba, odnosno na naslov sekcije pri blagajni kavarne Evropa ali pa ustmeno pri gimnastičnih vajah v petek zvečer ob 20. v telovadnici na Liceju. Tečaji bodo brezplačni. Pri prijavah za mladino mora biti navedeno, ali želi prijavljenec v dopoldanski ali popoldanski tečaj.

SK. Ilirija (Smučarska sekcija). Pripravljalni tečaj za savezne smuške učitelje prične v četrtek ob 20. v klubski sobi kavarne Evropa. Interesenti, klubovi člani, naj se sigurno in točno javijo ob navedenem času. V petek naj se zglasijo vsi člani v telovadnici na Liceju. Redna seja sekcijske uprave se vrši v četrtek ob 20. v klubski sobi kavarne Evropa.

Ž.S.K. Hermes (motosekcija). Seja odbora danes ob 20. v restav. »Keršič«, Celovška c.

STK Moste opozarja člane na predavanje g. Vrhovnika v četrtek ob 20. v gostilni g. Bajca. Udeležba za vse strogo obvezna. Kdor ima kaj opreme, naj jo prinese s seboj.

SK Tržič bo imel predavanje o smuku v kinu Nadišar v četrtek, ob 8. zvečer. Predava g. Gnidovec iz Ljubljane. Vstop prost. Predavanje bo prepleteno z bogatimi skioptičnimi slikami.

Vremensko poročilo JZSS 17. t. m.: Pokljuka 16.: temp. —9 C, jasno, mirno, snega 75 cm, pršič na trdi podlagi. Smuka idealna. Skakalnica uporabna. — Bled 17.: —6, barometer se dviga, jasno, lahka meglica snega 14 cm. — Bistrica—Boh jezero 17.: —5, lahka meglica, 40 cm pršiča. Smuka dobra. — Rateče—Planica, Kranjska gora 17.: —12, barometer pada, jasno, mirno. 40 cm pršiča. Smuka dobra. — Vršič, Krnica in Tamar 17.: 100 cm pršiča. — Pohorje 17.: Smolnik: —4, jasno, mirno, na 40 cm podlagi 20 cm pršiča. Smuka prav dobra. — Senojrjev dom: —7, jasno, mirno, na 60 cm podlagi 20 cm pršiča. Smuka zelo dobra.

Točno plačuj »Jutru« naročnino
Varuj svojcem zavarovalnino

STANDARD VRHUNEC SERIJ!

Zane Grey: 23

Teksaški jezdec

Hiter pogled je pokazal Duanu moža, ki je prihajal po poti. Chess Alloway! Samokres v njegovi roki se je še kadil. Spustil se je v tek. Tedajci je zagledal Duana. Poizkusil se je ustaviti in zavihtil roko kvišku. Ali ta majhna zamuda je bila usodna. Duane je ustrelil, in Alloway je padel prav tisti mah, ko je sprožil strel. Svinčenka je prižvižgala tik mimo Duana in udarila v hišo.

Duane je planil h konjema. Jennie je zadrževala lisca, ki se je vzpenjal na zadnje noge. Euchre je ležal na hrbtu, mrtev, z luknjo v srajci. Njegov obraz je bil zagrizen, roke so krčevito stiskale samokres in vajeti.

»Pogumna Jennie!« je vzkliknil Duane in potegnil konja, ki ga je držala, nazaj. »Sedi nanj! Semkajle! Nič se ne zmeni za stremene! Drži se, kakor veš in znaš!«

Iztrgal je Euchru vajeti iz roke in skočil na konja. Prestrašeni živali sta prhnili v skok in zgrmeli po stezi na cesto. Duane je videl moške, kako so prihajali iz koč. Slišal je krike. Toda noben strel ni počil. Videti je bilo, da se Jennie dobro drži na konju. A brez stremenov jo je metalo sem in tja, tako da je Duane zajahal bliže k njej in jo prijel za komolec. Tako sta jahala po dolini do konjske steze, ki je vodila v strmi, raztrgani Rim Rock. Ko sta se jela vzpenjati navkreber, se je Duane ozrl. Nobenih preganjalcev ni bilo videti.

»Ušla bova, Jennie!« je zaklical Duane. Njegov klic je bil kakor vrisk. Ko se je obrnil, mu je prestrašena pogledala na prsi.

»Duane, tvoja srajca je vsa krvava!« je zajecljala in z drhtečim prstom pokazala nanjo.

Pri tej besedi je Duane opazil dvoje: njegova roka, s katero si je segel na prsi, je še držala samokres, in v prsih je imel strašno rano.

Strel je bil šel Duanu tako nizko skozi prsi, da se je resno zbal za življenje. Sprednja rana in rana na hrbtu sta močno krvaveli, vendar ni nič kazalo, da bi bilo znotraj kaj raztrganega. Iz ust ni krvavel, vendar je začenjal kašljati rdečkasto peno.

Ko sta jahala dalje, ga je Jennie bleda in nema pogledovala.

»Hudo sem ranjen, Jennie«, je dejal, a mislim, da se bom izlizal!«

»Kdo te je — ? — Ona?«

»Ona. To ti je peklenšček. Euchre me je svaril pred njo. Premalo uren sem bil«.

»Menda je nisi — ?...« je vztrepetalo dekle.

»Ne! Ne!« je odvrnil.

Ne da bi stopil s konja, si je Duane z opasno ruto obvezal rano. Spočita konja sta se čilo vzpenjala po strmi stezi. Na odprtih krajih se je Duane oziral. Nazadnje sta premagala klanec in obstala na vrhu Rim Rocka. V dolini ni bilo videti nobenih znamenj, da bi ju kdo zasledoval. Pred njima je nalik trdnjavi ležala raztrgana divjina. Tedaj se je Duane obrnil k dekletu in ji zatrdil, da se bosta gotovo rešila.

»Ali — tvoja rana — « je zajecljala s temnimi, preplašenimi očmi. »Vidim, kako ti kaplja kri po hrbtu«.

»Jennie, še marsikaterega bom moral ubiti«, je dejal.

Nato je utihnil in jel paziti na slabo pot. Videl je, da ni bila tista, ki je bil po njej prijahal v Blandov tabor. A to je bilo vse eno. Vsaka steza, ki je vodila na ono stran Rim Rocka, je bila dobra in varna. Hotel je priti do kakega samotnega zavetja, kjer bi se mogel skriti, dokler ne bi bila rana zaceljena. Zdaj mu je bilo, kakor da bi mu gorelo v prsih. V grlu ga je žgalo, in zdaj pa zdaj je moral popiti požirek vode. Trpel je precejšnje bolečine, ki so postajale čedalje hujše in so se nazadnje izpremenile v nekakšno omotičnost. Vso moč, vso vztrajnost je moral napeti. Trdnost volje in bistrota pogleda sta ga vse bolj zapuščali. Če bi bila zdaj naletela na sovražnike ali če bi ju bili dohiteli ljudje iz Blandovega tabora, se jim ne bi mogel bogvekaj upirati. In tako je zavil po stezi, ki se mu je zdela le malo izhojena.

Kmalu je začutil, da postaja omotičnost še hujša. Nekaj časa se je še mogel držati na konju, a moči so ga hitro zapuščale. Mislil je na to, da mora Jenniejo poučiti, da bo, če ostane sama, vsaj vedela, kam naj se obrne.

»Jennie«, je dejal, »z menoj bo kmalu pri kraju — ne, saj ne mislim tistega, kar ti misliš! Samo zgruznil se bom. Moja moč se bliža koncu. Če bi umrl, jaši nazaj na glavno pot. Podnevi se skrivaj in spi. Jezdi ponoči. Pot gre proti vodi. Mislim, da prideš na reko Nueces. Tam se zateci h kakemu živinorejcu«.

Pomena njenega zmedenega odgovora Duane ni mogel več dojeti. Jahal je dalje. Kmalu ni več ne videl poti ne slišal svojega konja. Ali sta jahala še miljo daleč ali nekaj milj? Kdo ve! A ko sta konja obstala, je bil pri zavesti. Nejasno je čutil, da pada in da ga Jennie prestreza na roke. Nato ga je obdala tema.

Ko se je spet zavedel, je ležal v majhni koči, zgrajeni iz meskitovčevih vej. Bila je trdna in je stala očividno že nekaj let. Dvojna vrata je imela, vsaka na eno stran. Gotovo si jo je bil zgradil kak begunec, ki je hotel imeti na oba kraja izhod, da ga ne bi presenetili. Duane je ležal. Čutil se je šibkega in nič ga ni mikalo, da bi se premaknil. Kje je bil prav za prav? Čuden občutek minulega časa, razdalje in nečesa, kar je bilo za njim, ga je težil. Pogled na svežnja, ki mu jih je bil pripravil Euchre, ga je spomnil Jennieje. Kaj se je bilo zgodilo z njo? Tleči ogenj in črni, sajasti lonček za kavo sta pričala o njeni bližini. Bržkone je bila šla venkaj, da bi postregla konjema ali prinesla vode. Zdelo se mu je, da sliši zunaj korake. Prisluhnil je. Toda bil je pretruden. Oči so se mu zaprle — zadremal je.

Ko se je zbudil iz dremotice, je zagledal Jenniejo, ki je sedela ob njegovem ležišču. Nekam izpremenjena je bila videti. Ko je izpregovoril, se je zdrznila in se vneto obrnila k njemu.

»Duane!« je vzkliknila.

»Halo! Kako se imaš, Jennie, in kako je z menoj?« je rekel, in govorjenje se mu je zazdelo čudno težko.

»Meni se dobro godi«, je odgovorila, »in tudi ti si se opomogel. Rana je zazdravljena. A bolan si bil hudo. Mislim, da je bila vročica. Vse sem storila zate, kar sem le mogla«.

Duane je zdaj opazil, kolikanj se je bila izpremenila. Bleda je bila, oči je imela upadle, njen obraz je bil izmučen.

»Vročica? Koliko časa pa že ležim?« je vprašal.

Vzela je nekaj kamenčkov iz njegovega klobuka in jih preštela.

»Devet. Devet dni!«

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.- v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelek „Jutra", Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mesarskega pomočnika sekača pri čoku z večletno prakso sprejmem. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod značko »Mesarija«. 27027-1

Frizerko dobro moč, sprejme salon Kleptavar. Resljeva 16. 27206-1

Brivskega pomočnika mlajšega, sprejmem takoj. Alojzija Srdar, Kamnik. 27178-1

Dekle za večje kuhinjsko delo, sprejmem. Florjanska 16. 27204-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; davek Din, za dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 12 Din.

Boljša natakarica z vse dobrimi spričevali, išče službe z januarjem v boljši gostilni ali restavraciji. Ponudbe na podružnico Jutra v Trbovljah pod šifro »Dobra moč«. 27195-2

Dajenci(ke)

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Učenko za trgovino z meš. blagom, sprejmem takoj. Prednost dobre računarke in iz železn. družine. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Učenka«. 27130-44

Potniki

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Agenta za prodajo premoga in drv rabim. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 27195-5

Prodam

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Športno kamero precizna optika, poceni prodam. Poljanski nasip 12, vrata 14. 27202-6

Polhove kape velika izbira, trgovcem popust. Zdravič, Ljubljana, trgovina kož divjačin, prej Florjanska ulica, zdaj Stari trg. 27197-6

Berkel tehtnico z računalko od 2—30 Din, dobro ohranjeno, prodam. Naslov: Povše Karel, Šolski drevored. 27200-6

Fotoaparat 3×4, 1:2.9, ter bicikel, v dobrem stanju, naprodaj. Boh, Tobačna 14. 27214-6

Prihdelki

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Primisima rženo moko in pšenično moko za domači kruh dobite najceneje pri tvrdki Jos. Erzin, Janežičeva cesta 13 (Prule). Telefon št. 37-94. 26843-38

Radio

Radio aparat sedemcevni, Ingelen, na priključek in akumulator 220 ali 150 voltov, poceni prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 27201-9

Radio Preskrbim 1—2 nova radio aparata poljubne znamke 200—400 Din pod dnevno ceno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Radio«. 27205-9

Oblačila

Siv kožuh iz zimskih veveric, popolnoma nov, prodam. Ogleda se pri tvrdki Bizjak, Kongresni trg. Ugodni plačilni pogoji. 27165-13

Glasbila

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Klavirsko harmoniko 34 tipk, 96 basov, štiriglasno, z registrom ter kovčeg prodam. Boh, Tobačna 14. 27213-36

Kupim

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Preprogo circa 3×4 kupim. Ponudbe telefon 24-61. 27194-7

Biserno ogrlico lepo, kupim. Ponudbe na oglasni odd. Jutra pod »Biser«. 27180-7

Živali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Psička mladega, nizke rasti, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pinč«. 27193-27

V Celju se je izgubil mlad pes Bernardinec. Najditelj naj ga odda pri Nerad, Aškerčeva 10, Celje. 27209-27

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilno vlogo Ljudske posojilnice v Celju v znesku 50.000 Din, kupim proti takojšnjemu izplačilu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugodna prilika«. 27181-16

Katera plemenita oseba posodi 40.000 Din, proti popolni hipotekarni varnosti, da reši s tem eno rodbino propasti. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nujno rabim.« 27176-16

Hranilne knjižice Ljubljanske kreditne banke kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »500.000—1,000.000«. 27196-16

Hranilno knjižico cca. 10.000 Din ljubljanskega zavoda, plačam najbolje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nujno«. 27215-16

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov kupite ali prodaste najugodneje edino potom BANČNO KOM. zavoda Maribor. Za odgovor Din 3 znamk. 27210-16

Razno

Svetli premog 5600 kalorij; 1 tona, koksovec 385 Din, 50 kg v vrečah 22 Din; bukova drva, žagana 85 Din kub. meter, cepljena 95 Din; bukovo oglje 0.75 Din kg — dostavljeno na dom nudi

A. PUTRICH, Dolenjska cesta št. 6.

V najem

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno dobroidočo, na prometni točki, vzamem v najem ali na račun. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 27207-17

Lokali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lep lokal za kakršnokoli obrt, oddam v Židovski ulici 6/I. 27200-19

Poslovni prostor lep, ali skladišče, oddam za februar na Sv. Petra cesti. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26774-10

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stavbne parcele v mestu Celju proti vložnim knjižicam Celjske mestne hranilnice naprodaj. Ponudbe na podr. Jutra v Celju pod značko »Ugodno«. 27091-20

Posestvo 7 ha 24 a, 10 minut od Črnomlja, pri cesti, položaj ugoden za kakršnokoli obrt, prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugodna prilika«. 27177-20

Stanovanje odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje s pritiklinami, oddam s 1. januarjem na Cesti v Mestni log 15. Poizve se pri Popovič, Nunska ul. 21. 27163-21

Trisobno stanovanje komfortno, centralna kurjava, oddam s 1. februarjem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 27192-21

Stanovanja išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Eno ali dvosobno stanovanje s vsem komfortom, iščem za takoj ali pozneje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Komfort«. 27169-21a

Dijaške sobe

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Boljša rodbina sprejme januarja srednješolca v izvrstno oskrbo. Strogo nadzorstvo, klavir, nemščina. Rimska 18/I, levo. 27161-22

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; davek 3 Din, za šifro in dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 20 Din.

»Ni res!« Lu Aksdargortep 15. 27191-24

Razno

DAME POZOR!

Trajno ondulacijo in barvanje las, izvršujemo do Novega leta po znižani ceni. Salon Polanc, Kopitarjeva ul. 1.

PIŠITE SE DANES!

Ostanki mariborskih tekstilnih tovarn brez napak, pristnobarvni, »Paket serija A« za moško, žensko, namizno, posteljno perilo in rjuhe, »Paket serija B« izključno zimski topli flaneli in barhenti najboljše kakovosti vsak Paket 10 do 20 m samo Din 107. Dalje novi »Original Kosmos Z paket«, vsebujoč 2.80 m sukna za eno dolgo zimsko suknjo, oziroma za ženski plašč, lepe temne barve, ali pa 1.80 m za kratko zimsko suknjo in 1.20 m posebno močnega štruksa ali sukna za ene hlače. Tudi ta paket samo D 107. Vsi paketi poštnine prosto. — Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Pišite takoj na

»KOSMOS« razpošiljalnico ostankov marib. tekst. tovarn, Maribor, Dvorakova cesta 1.

NE GRE DRUGAČE!

Varčevati bo treba! Obleko in perilo si bom po krojni prilogi »ŽENE IN DOMA« lahko sama napravila.

»ŽENA IN DOM« Vam na zabaven način pove, kako se po pameti varčuje.

Pišite upravi »ŽENA IN DOM«, Ljubljana, Dalmatinova ul. 10-m, da Vam pošlje eno številko BREZPLAČNO NA OGLED.

Oglejte si »ŽENO IN DOM«.

Stane skupaj s polo za ročna dela in kroje samo Din 18.—, za četrt leta. Če pa nakažete naročnino Din 68.— za vse leto — DOBITE KRASNO SVILENO RUTO ZASTONJ.

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sostanovalca sprejmem k starejšemu gospodu, v prijazno, toplo podstrešno sobico, center, za 150 Din. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 27198-23

Sobo pri sv. Jožefu, oddam samo boljšemu gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 27199-23

Separirano sobo snažno, v centru mesta, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 27212-23

Opremljeno sobo lepo, v mestu, takoj oddam gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 27191-23

Sobe išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo na zapadnem delu Ljubljane (Rožni dolini), išče gospodična, za takoj. Cenjene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sigurno plačilo«. 27190-23a

Prijetno sobico z zajutrkom in kurjavo, ev. centralno kurjavo, iščem takoj, poceni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Akademik«. 27187-23a

Informacije

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Izjava Podpisana izjavljava, da nieva plačnika za dolgove in posojila, ki bi jih kdorkoli napravil na najino ime brez najine vednosti in najinega pristanka. Ljubljana, 16. decembra 1935. — Franc in Rozalija Wiejan, posestnika, Celovška cesta št. 47. 27179-31

Dražbe

Hotel na Bledu popolnoma opremljen, z 20 sobami, se bo prodal dne 21. t. m. na javni dražbi pri sodišču v Radovljici. Cenilna vrednost 713.409 Din, najmanjši ponudek Din 475.606. Dražba se prične ob 10. uri. Pojasnila daje Posojilnica v Radovljici. 26850-32

KLJUČ SVETA ZA VAS JE _____

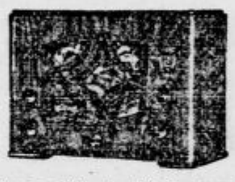

Typa 944 A

Din 120·— mesečno.

Typa 944 A 2+1 cevni radio prejemnik z vdelanim dinamičnim zvočnikom, skala z izpisanimi imeni postaj.

Cena . . . . . Din 1995.—
na obroke naplačilo Din 159.—
in 18 obrokov po . Din 120.—

PHILIPS RADIO

PREJEMNIK

PRVOVRSTNA IZDELAVA — NIZKE CENE
DOLGOROČNO ODPLAČEVANJE

Zahtevajte brezplačno predvajanja pri zastopstvu

H. SUTTNER — Ljubljana, Celje, — Aleksandrova 6, Aleksandrova 9

100 uspehov v „JUTRU" na en oglas

OČALA, TRIEDRE, BAROMETRE oz. VSE OPTIČARSKE PREDMETE KUPITE NAJUGODNEJŠE PRI TVRDKI

GOLDSTEIN JOSIP

OPTIK

LJUBLJANA — POD TRANČO 1.

Svilo, bombaž, tkanine in **VOLNO ZA PREPROGE** gobelene, kelim-dela in strojna pletenje — Veletrgovina volne **ZDRAVKO SCHÖN** ZAGREB Marijanska 5

ZAHVALA

Za premnoge in ljubeznive izraze sočustvovanja ob težki izgubi našega iskreno ljubljenega in nepozabnega soproga, očeta, starega očeta, tasta, svaka in strica, gospoda

FRANCA ČERNETA,

in za številno spremstvo na njegovi zadnji poti izrekamo vsem prisrčno zahvalo. Posebno se zahvaljujemo čč. duhovščini, godbi poštnih uslužbencev, ki je dragega pokojnika spremljala do pokopališča, Pevskemu društvo Krakovo-Trnovo za presunljive žalostinke, kakor tudi deputaciji poštnih uslužbencev in deputaciji prost. gasilnega društva Šiška za častno spremstvo.

Ljubljana, 18. decembra 1935.

RODBINA ČERNE in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše nepozabne

MARČICE

našla je najina neizmerna bolest sočuten odmev v tolikih dobrih srcih, da se ni mogoče vsem posamezno zahvaliti.

Hvaležna sva vsem za toplo sočustvovanje, za razkošno cvetje, s katerim ste obsipali najino zlato dete, za lepo pesem odhodnico in za mnogoštevilno spremstvo v njen večni domek.

Zavest, da nama je bila vsaka najmanjša pozornost v tolažbo, naj bo vsakemu v zadoščenje in zahvalo.

Ljubljana, dne 18. decembra 1935.

GLOBOKO ŽALUJOČA MILA in RAJKO TURK.

G. Th. Rotman:

Kapitan Kozostrelec gre v Ameriko

22

»Že deset dni tičim tu« je nadaljeval; »hvala Bogu, da imam nekaj zaloge.« In res je imel precej koristnih reči, med drugimi tudi kuhalnik na špirit. Hitro je skuhal čaj, in začela se je prav prijetna malica, pri kateri je kapitan vzdignil svojo skodelico in napil »vsem tovarišem v nesreči«

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.